

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Освітня програма	37449 Історія та археологія: історія. Європейські студії
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	89
Повна назва ЗВО	Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	02125467
ПІБ керівника ЗВО	Кічук Ярослав Валерійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.idgu.edu.ua/

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/89>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37449
Назва ОП	Історія та археологія: історія. Європейські студії
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта
Термін навчання на освітній програмі	3 р. 10 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра української і всесвітньої історії та культури
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра української мови і літератури, кафедра англійської мови та перекладу, кафедра загальної та практичної психології
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	вул. Рєпіна,12, 68610, м. Ізмаїл, Одеська область
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	264306

ПІБ гаранта ОП **Дроздов Віктор Володимирович**

Посада гаранта ОП **Начальник**

Корпоративна електронна адреса гаранта ОП **drozdov.viktor@idgu.edu.ua**

Контактний телефон гаранта ОП **+38(063)-637-01-52**

Додатковий телефон гаранта ОП **+38(097)-807-67-29**

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Історична освіта в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті, яка бере свій початок із середини 1990-х років, передбачала підготовку фахівців-істориків для закладів середньої освіти. З 2015 р. кафедра української і всесвітньої історії та культури розпочала підготовчу роботу щодо впровадження нової ОП за спеціальністю 032 "Історія та археологія". Таке рішення пояснювалося унікальністю історико-культурної спадщини регіону, вивчення якого потребувало комплексної підготовки фахівців-дослідників, починаючи з першого (бакалаврського) рівня і завершуючи третім (освітньо-науковим) рівнем. З іншого боку, прикордонне розташування регіону та безпосередня близькість до країн Європейського Союзу вимагає фахівців, які могли б надавати консультативну підтримку органам державної влади та місцевого самоврядування під час розробки і реалізації освітньо-наукових проєктів з європейськими партнерами. Крім цього, концептуальні зміни в діяльності музейних та архівних установ потребують фахівців-істориків якісно нового рівня, які повинні володіти сучасними підходами до вивчення історико-культурних пам'яток. Саме тому під час розробки ОП проєктна група намагалася поєднати теоретичну підготовку майбутніх фахівців з оволодінням практичними навичками у різних галузях, пов'язаних з історією, з метою посилення їх конкурентоспроможності на ринку праці. ОП "Історія та археологія: історія. Європейські студії" надає такі можливості, адже включає сучасну теоретичну підготовку, розвиток практичних навичок під час проходження різних видів практик, наявність переліку компонентів із вивчення європейської культури та євроінтеграційних процесів, а також поглиблене опанування іноземної (англійської) мови. З метою подальшого працевлаштування здобувачів в освітніх закладах введено дисципліни з основ педагогіки та психології, методики викладання історії та проходження педагогічної практики. Рішенням вченої ради від 26.05.2016 р. (протокол № 10) ОП "Історія та археологія: історія. Європейські студії" було затверджено. Набір здобувачів за цією ОП здійснювався у 2016, 2017 та 2019 рр. За результатами моніторингу та обговорення з різними стейкхолдерами були внесені зміни до ОП (рішення вченої ради ІДГУ від 25.05.2017 р., протокол № 9; рішення вченої ради ІДГУ від 30.05.2019 р., протокол № 9), зокрема щодо її форми та переліку освітніх компонентів.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	
			ОД	ОД
1 курс	2019 - 2020	3	3	0
2 курс	2018 - 2019	0	0	0
3 курс	2017 - 2018	4	4	0
4 курс	2016 - 2017	3	3	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	2659 Історія, європейські студії з поглибленим вивченням іноземних мов 17467 Історія. Європейські студії (зі знанням англійської мови)

	23870 Історія. Охорона історико-культурної спадщини 25479 Історія та археологія: історія. Європейські студії (зі знанням англійської мови) 31711 Історія та археологія: історія. Охорона історико-культурної спадщини 37449 Історія та археологія: історія. Європейські студії
другий (магістерський) рівень	3946 історичне туризмознавство 17546 Історія. Історичне туризмознавство
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	22294 Історія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	38261	20058
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	38261	20058
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	34	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>Освітня програма 032 Історія та археологія бакалавр (2016).pdf</i>	rSulXUZKP8XbBKaOf0acKd9ns6Xb7/176o8IGQ1vdXw=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план 032 Історія та археологія (2016).pdf</i>	IOhE614mM7LoQ55OW86OqzqVaHmMw5rHI8QTfL3Imfo=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-відгук на ОПП Історія та археологія історія. Європейські студії Л.Ф. Гончаренко.pdf</i>	WCpSfhPGNnQ+PJTgo/ezO2+2QmBZXXYS/zo8WYLca18=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-відгук на ОПП Історія та археологія історія. Європейські студії С.А. Лузанов.pdf</i>	tDkklfGVA/APzuNOqQ+sM+/OfUgBK5O4wyqjJHxjNY=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія на ОПП Історія та археологія історія. Європейські студії О.М. Гайдай.pdf</i>	hMcSimEJKNmgoIQ0liuern5lrgURFtQZHYYeRwuUAc0=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілі ОП полягають у підготовці фахівців, які володіють фундаментальними знаннями про вітчизняну і всесвітню історію, сучасними підходами і методами вивчення й інтерпретації історичного минулого, розуміють актуальні проблеми розвитку європейської цивілізації та спроможні розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні ситуації в галузі історії, застосовувати набуті компетентності в освітній галузі, а також під час виявлення, опрацювання й інтерпретації об'єктів матеріальної та нематеріальної культурної спадщини. Унікальність ОП полягає в тому, що вона: по-перше, орієнтується на знання і розуміння історичного процесу з акцентом на вивченні історії та культури європейської цивілізації, а також євроінтеграційних процесів; по-друге, поєднує теоретичну підготовку й набуття практичних умінь, а також навички комунікації англійською мовою; по-третє, включає блок дисциплін з основ педагогіки й психології, методики викладання історії та проходження педагогічної практики, що дозволяє застосовувати набуті знання і вміння в освітній галузі.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Відповідно до "Стратегії розвитку Ізмаїльського державного гуманітарного університету на період 2017-2020 рр." (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/stratehija-rozvytku.pdf>) основною місією є створення університету нового типу через модернізацію діяльності ІДГУ за векторами євроінтеграційних стандартів, соціально-демократичних регіональних змін в українському Подунав'ї та перетворення єдиного державного закладу вищої освіти на півдні Одещини в речника національних інтересів. Однією із засад стратегічного розвитку університету є позиціонування ІДГУ (через транскордонні проєкти з проблематики "Дунай – вісь європейської ідентичності") як засновника консорціуму вітчизняних регіональних освітніх закладів та ЗВО придунайських країн зарубіжжя. Подальший розвиток міжнародного співробітництва ІДГУ та активізація спільних грантових програм з освітніми закладами євро регіону "Нижній Дунай" обумовлює необхідність підготовки фахівців гуманітарних спеціальностей, зокрема істориків, які спеціалізувалися б на вивченні соціокультурного розвитку європейських держав. Означені в ОП цілі повністю узгоджуються в цьому аспекті зі стратегією університету.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Під час формування цілей та програмних результатів навчання були враховані інтереси здобувачів вищої освіти, висловлені під час бесід та обговорень. Зокрема, студенти спеціальності 6.020302 Історія* на підсумковій конференції з педпрактики виступили з пропозицією ввести курси, пов'язані з європейською проблематикою, а також посилити вивчення іноземної мови, що є їхньою конкурентною перевагою на ринку праці. Такі пропозиції зумовили цілі програми та програмні результати навчання (ПРН 6, ПРН 26).

- роботодавці

Інтереси цієї групи враховані в орієнтації ОП на формування практичних компетентностей майбутніх фахівців. Директор КЗ Ізмаїльської міської ради "Історичний музей О.В. Суворова" Л.Ф. Гончаренко рекомендувала посилити практичну підготовку студентів-істориків, звернути увагу на доцільність формування у них умінь здійснювати науково-методичне забезпечення музеїв та архівів, створювати новий музейний дискурс, співпрацювати з органами місцевого самоврядування і громадськими організаціями, впроваджувати у свою роботу новітні технології та кращі практики європейських країн. Такі пропозиції зумовили відповідні програмні результати навчання (ПРН 11, ПРН 12, ПРН 17).

- академічна спільнота

Пропозиція запровадження нової ОП була розглянута на засіданні кафедри (протокол №3 від 07.10.2015 р.), під час якого проф. Циганенко Л.Ф. наголосила на необхідності неперервної підготовки істориків, здатних здійснювати науково-дослідні розвідки (бакалавр - магістр - доктор філософії). Кафедра ухвалила посилити ОП дослідницьким компонентом (курсіві роботи, кваліфікаційна робота). Завідувач кафедри, доцент Церковна В.Г. запропонувала визначити спеціалізацію "Історія. Європейські студії" для спеціальності 032 "Історія та археологія", яка обґрунтована кадровим складом кафедри та прикордонним розташуванням ЗВО. ОП отримала позитивні відгуки від представників академічної спільноти інших ЗВО, зокрема від доцента кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили О.М. Гайдай.

- інші стейкхолдери

При розробленні ОП були враховані пропозиції представників органів місцевого самоврядування. Начальник відділу культури Ізмаїльської міської ради С.А. Лузанов, який виступив рецензентом даної ОП, рекомендував врахувати полікультурну специфіку регіону півдня Одеської області, який безпосередньо межує з країнами-членами ЄС. Реалізація цієї програми дозволить регіону отримати

фахівців або консультантів для установ, які співпрацюють з європейськими закордонними партнерами.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

В основу фахової підготовки студентів-істориків було покладено цивілізаційний підхід з акцентом на вивченні історії європейської цивілізації. Особливої актуальності в умовах сьогодення набуває вивчення інтеграційних процесів на Європейському континенті, необхідність об'єктивної оцінки можливостей подальшого поглиблення співробітництва з ЄС, доцільність використання досвіду європейських країн для реформування і розвитку соціально-економічної та інституційної структури нашої держави, забезпечення її міжнародної конкурентоспроможності. Впродовж 2016 р. ці тенденції було проаналізовано і вони знайшли відображення в цілях і програмних результатах ОП (ПРН 5, ПРН 6).

Крім фундаментальної підготовки ОП орієнтована на формування практичних навичок, необхідних для розширення можливостей випускників у працевлаштуванні. Сфера професійної діяльності: музейні та архівні установи, органи державної влади і місцевого самоврядування, заклади освіти. Відповідні тенденції ринку праці були враховані під час формулювання цілей ОП та програмних результатів навчання (ПРН 12, ПРН 17, ПРН 13, ПРН 21).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Галузевий контекст було враховано під час формулювання фахових компетентностей, зокрема на здатності орієнтуватися в методології вивчення світової та вітчизняної історії від давніх цивілізацій до сучасності, використовувати різноманітні методи виявлення й опрацювання історичних і археологічних джерел, а також усвідомлювати відмінності в історіографічних поглядах різних періодів.

Прикордонне розташування ІДГУ, поліетнічний склад населення регіону, плідні освітні, наукові та культурні зв'язки з Болгарією, Молдовою і Румунією визначили регіональний контекст ОП. Це знайшло втілення у формулюванні орієнтації ОП на вивчення історії європейської цивілізації, історії країн Центрально-Східної Європи, а також формування комунікативних навичок міжнародного та міжкультурного спілкування.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей ОП, фахових компетентностей та результатів навчання проектна група використовувала матеріали міжнародного проекту "Тюнінг", які містять рекомендації щодо предметних галузей "Історія" та "Європейські студії", а саме "Guidelines and Reference Points for the Design and Delivery of Degree Programmes in History" та "Reference Points for the Design and Delivery of Degree Programmes in European Studies" (<http://www.unideusto.org/tuningeu/subject-areas.html>). Зазначені матеріали враховують специфіку і традиції розроблення та реалізації освітніх програм європейських ЗВО й надають уніфіковані пропозиції щодо формулювання результатів навчання і компетентностей, підходів до навчання й оцінювання результатів. Також враховувався досвід аналогічних вітчизняних програм Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету "Києво-Могилянська академія", Запорізького національного університету та Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Аналізуючи вказані програми та рекомендації, проектна група суттєво оновила зміст історичної освіти в університеті: в основу теоретичної підготовки майбутніх фахівців-істориків було покладено цивілізаційний підхід; включено широкий спектр спеціальних історичних дисциплін, дисципліни з історіографії, культурної антропології та етнографії; значну увагу приділено практичній підготовці та дослідницькому компоненту.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 "Історія та археологія" відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання сформульовані відповідно до дескрипторів 7-го кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій. Інтегральною компетентністю ОП визначено здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Програмні результати навчання структуровані за 4-ма базовими дескрипторами: знання, уміння, комунікація, автономність та відповідальність. Результати навчання за кожним дескриптором відповідають кваліфікаційним

вимогам НРК. Наведемо приклади узгодження описів очікуваних вимог згідно з НРК та програмних результатів навчання:

- концептуальні наукові та практичні знання: знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології (ПРН 1); запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом (ПРН 2); знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії (ПРН 3);
- критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання: критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо) (ПРН 4); розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах (ПРН 7);
- поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання: аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії (ПРН 8); обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів (ПРН 11); організувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України (ПРН 12);
- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації: демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі (ПРН 23);
- спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово: володіти англійською мовою на рівні, необхідному для професійної сфери спілкування (ПРН 26);
- здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії: самостійно формулювати предмет, мету та завдання наукового дослідження, використовувати загальнонаукові та спеціальні методи історичного дослідження в науково-дослідній діяльності (ПРН 27).

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЕКТС)?

240

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЕКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

180

Який обсяг (у кредитах ЕКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

60

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП безпосередньо відповідає об'єкту вивчення та діяльності через конкретні історичні ("Історія України та української культури", "Історія античної цивілізації", "Історія західної цивілізації", "Новітня історія країн Західної Європи", "Історія країн Центрально-Східної Європи" тощо) та археологічні ("Археологія", "Навчальна практика (археологічна)") освітні компоненти.

Відповідність теоретичному змісту предметної області (система наукових теорій, концепцій, гіпотез, принципів, категорій, методів, які використовуються у процесі історичного пізнання) прослідковується в освітніх компонентах теоретичного спрямування ("Вступ до історії з основами наукових досліджень", "Спеціальні історичні дисципліни", "Українська та зарубіжна історіографія").

На оволодіння та застосування методів, методик і технологій виявлення та опрацювання речових і писемних джерел, методів історичного дослідження й методів викладання історії та суміжних дисциплін спрямовані освітні компоненти теоретичної ("Історичне краєзнавство, музеєзнавство та архівознавство", "Археологія", "Культурна антропологія та етнографія", "Методика викладання історії") і практичної (навчальні і виробничі практики) підготовки.

При роботі зі здобувачами застосовуються проблемні, творчо-пошукові, інтерактивні методи навчання, які вони в подальшому використовують на практиці. На освітніх компонентах задіяні проблемні лекції ("Історія України та української культури"), "мозкові штурми" ("Історія країн Центрально-Східної Європи"), метод кейс-стаді ("Методика викладання історії").

Загалом, рівень задоволеності студентами змістом ОП досить великий (100% опитаних відповіли, що всі обов'язкові дисципліни були спрямовані на формування їхніх професійних знань і навичок). Від суміжної спеціальності 014.03 "Середня освіта (Історія)", що реалізується в ІДГУ, ОП спеціальності 032 "Історія та археологія" відрізняється специфікою підготовки здобувачів вищої освіти: спеціальність 014.03 "Середня освіта (Історія)" спрямована на підготовку вчителів з історії закладів

середньої освіти, а спеціальність 032 “Історія та археологія” – істориків. Можливість об’єднання кількох програм в університеті не розглядалася.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Право здобувача вищої освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується п. 5.9. “Положення про організацію освітнього процесу в ІДГУ” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>), яким передбачається можливість обрання студентами як дисциплін вільного вибору з широкого переліку, так і блоку дисциплін (сертифікованої програми), яка дозволить сформувати додаткові фахові компетентності. Механізми та процедури її реалізації регламентуються “Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/1polozhennja-pro-individualnyj-navchalnyj-plan-studentiv-idhu-13.11.2019.pdf>) та “Положенням про систему електронного запису здобувачів вищої освіти на вивчення дисциплін вільного вибору” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-systemu-elektronnoho-zapysu-studentiv-na-vyvchennja-dyscyplin-vilnoho-vyboru.pdf>). Основним документом, який фіксує формування індивідуальної освітньої траєкторії є “Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти” (далі – ІНП). Крім цього, персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти здійснюється через вибір баз проходження практики, вибір керівників і тем курсових та кваліфікаційних робіт, а також в межах освітніх компонентів під час вибору певних форм самостійної роботи.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Дисципліни вільного вибору студентів складають не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС навчального плану та вводяться з метою індивідуалізації навчання, реалізації освітніх і кваліфікаційних потреб здобувача вищої освіти з метою посилення його конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти. У навчальних планах здобувачів вищої освіти, котрі вступили на навчання в 2016 р., були передбачені переліки дисциплін загальної підготовки, які могли обирати студенти будь-яких спеціальностей, та переліки дисциплін професійної підготовки для здобувачів даної освітньої програми. Обмеження вибору стосувалося семестру, в якому здобувач міг обирати вибіркову дисципліну (позначалося в графі “Заліки” навчального плану). Для заявленої ОП були прийняті переліки дисциплін з історії України, всесвітньої історії, європейських студій, а також з англійської мови. Крім цього, студенти могли обрати за рахунок вибіркової складової вивчення другої іноземної мови (німецької, французької, румунської, болгарської) для розвитку власної комунікаційної компетентності.

З 2018 р. здобувачі можуть обирати будь-які дисципліни, запропоновані кафедрами, незалежно від обраної спеціальності, а обсяг дисципліни вільного вибору студента становить 4 кредити ЄКТС. В освітніх програмах та навчальних планах зазначаються лише загальні обсяги вибіркової складової в кредитах ЄКТС. Переліки дисциплін вільного вибору студентів та сертифікованих програм затверджуються щорічно на засіданнях кафедр і подаються до навчально-методичного відділу не пізніше ніж за два місяці до початку запису здобувачів вищої освіти. На основі поданих пропозицій від кафедр навчально-методичний відділ формує загальні переліки дисциплін вільного вибору та сертифікованих програм для здобувачів вищої освіти певного рівня вищої освіти, які затверджуються вченою радою університету як додатки до навчальних планів.

Процедура запису на дисципліни вільного вибору регламентується “Положенням про електронний запис здобувачів вищої освіти на вивчення дисциплін вільного вибору в ІДГУ”. Наказ про організацію підготовки щодо здійснення електронного запису здобувачів вищої освіти на вивчення дисциплін вільного вибору видається на початку навчального року. З метою ознайомлення здобувачів вищої освіти зі змістом дисципліни вільного вибору її робоча програма розміщується на офіційному веб-сайті університету до початку процедури здійснення запису на наступний семестр або навчальний рік. За результатами електронного запису видається наказ, в якому зазначаються переліки вибіркового дисциплін робочих навчальних планів та списки груп для вивчення дисциплін вільного вибору. Наказ є підставою для заповнення деканатами вибіркової складової ІНП.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути фахові компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності (ФК 4, ФК 5, ФК 6, ФК 7, ФК 8, ФК 10, ФК 11, ФК 12, ФК 13, ФК 14). ОП передбачає наступність видів практичної підготовки: на 1-2 курсах - навчальні (археологічна, музейна, архівна), на 3-4 курсах - виробничі (етнографічна, дослідницька, педагогічна), підготовка кваліфікаційної роботи. Роботодавці й керівники баз практик долучаються до обговорення організаційних питань щодо проходження студентами практичної підготовки. Враховуючи вимоги та пропозиції роботодавців, практична підготовка має наскрізний характер, що сприятиме в подальшому формуванню у студентів професіональних якостей та швидкій адаптації до первинних посад. Результати опитувань здобувачів заявленої ОП (у звіті подаються

результати опитування “Викладач очима студентів” за перший семестр 2019-2020 н.р.) показали, що студенти позитивно оцінюють рівень оволодіння професійними навичками під час проходження практики (88%), однак якість організації практики в університеті позитивно оцінили менше здобувачів (62,5% – “відмінно” та “добре”; 37,5% – “задовільно”). Результати практичної підготовки студентів щорічно обговорюються на засіданнях кафедри та вченої ради факультету, під час яких заслуховуються відгуки керівників від баз практики.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Зміст ОП сприяє набуттю різних соціальних навичок (soft skills) у студентів. Велика увага приділяється оволодінню комунікативними навичками (ЗК 7, ЗК 8, ПРН 23-26), зокрема використання української та англійської мов як усно, так і письмово. З цією метою в ОП включено навчальні дисципліни “Українська мова” (у 2017 р. – “Українська мова та основи академічного письма”, з 2019 р. – “Українська мова” та “Основи академічного письма”), “Практичний курс англійської мови”, “Ділова англійська мова”, “Англійська мова за професійним спрямуванням”. Дисципліни “Філософія” (з 2019 р. – “Основи філософських знань”) та “Соціально-політичні студії” (з 2019 р. – “Права людини та громадянське суспільство в Україні”) сприяють формуванню таких soft skills як навички міжособистісної взаємодії, комплексне вирішення проблем та когнітивна гнучкість. Навчальна дисципліна “Інформаційно-комунікаційні технології за професійним спрямуванням” (впроваджена в 2019 р.) спрямована на формування навичок використання комп’ютерних технологій. Враховуючи гуманітарну спрямованість ОП, формування соціальних навичок (критичне мислення, креативність, складання суджень і прийняття рішень, розв’язання конфліктів тощо) здійснюється також за рахунок професійних дисциплін. Набуттю soft skills сприяють різноманітні форми та методи навчання (написання творчих есе та індивідуальних пошукових завдань, підготовка презентацій, метод кейсів, круглі столи тощо), які регулярно використовуються під час викладання.

Яким чином зміст ОП урахуває вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Обсяг обов’язкового освітнього компоненту становить від 3-х до 6-ти кредитів ЄКТС, враховуючи, що загальна кількість кредитів у семестрі дорівнює 30, а кількість компонентів у семестрі не має перевищувати 8-ми. Кількість аудиторних годин планується з урахуванням досягнутої здобувачами освіти здатності навчатися автономно і складає від 33 до 50% від загального обсягу навчального часу. Обсяг аудиторного навантаження складає не більше 25 годин на тиждень, що цілком дозволяє здобувачам оптимально використовувати навчальний час для підготовки до семінарських (практичних) занять та самостійної роботи. Розподіл аудиторних годин для дисциплін здійснюється кафедрами й подається до навчально-методичного відділу з метою внесення до навчального плану. Як правило, для історичних дисциплін використовуються такі форми занять, як лекції та семінарські, а з англійської мови – практичні. Зміст самостійної роботи для конкретної навчальної дисципліни визначається в робочій програмі навчальної дисципліни.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Відповідна підготовка відсутня.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://idgu.edu.ua/enrollee>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Набір на вказану ОП здійснюється на очну (денну, вечірню) форму навчання за сертифікатами ЗНО. Профільною дисципліною виступає “Історія України” з вагою предмета сертифіката ЗНО – 0,40, мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі – 100. Пропозиції щодо встановлення ваги предмета сертифіката та мінімальної кількості балів надаються кафедрою за погодженням із деканом

факультету й відповідальним секретарем приймальної комісії. Для абітурієнтів, які вступають за спеціальними умовами у формі співбесіди або вступного іспиту, розроблені відповідні програми вступних випробувань. Набір вступників за результатами вступних випробувань (замість сертифікатів ЗНО) за заявленою програмою не проводився.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється “Положенням про організацію освітнього процесу” (пп. 8.15-8.16, пп. 15.1-15.16), “Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти” (пп. 5.1-5.9) та “Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів ІДГУ” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-porjadok-realizaciyi-prava-na-akademichnu-mobilnist-zdobuvachiv-izmayilskoho-derzhavnoho-humanitarnoho-universytetu.pdf>). Право на визнання результатів навчання та перезарахування кредитів ЄКТС мають право здобувачі вищої освіти, які перевелися до університету з інших закладів вищої освіти або з іншої спеціальності в межах університету, поновилися до складу здобувачів вищої освіти університету, навчаються в університеті за двома освітніми програмами, здобувають другу вищу освіту, пройшли вивчення окремих освітніх компонентів під час участі в програмах академічної мобільності або у вітчизняних закладах вищої освіти в якості слухача (з отриманням відповідного сертифікату). Інформування студентів про участь в програмах академічної мобільності й визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, а також забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії навчання студентів відповідної спеціальності здійснює куратор академічної мобільності.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Правила визнання результатів навчання застосовувалися до студента Дарчука Д., який перевівся на дану ОП після завершення 1 курсу за спеціальністю 014 “Середня освіта (Українська мова)”. Відповідно до ІНП студента йому було перезараховано навчальні дисципліни загальним обсягом 28 кредитів ЄКТС (зокрема, “Філософія”, “Основи педагогіки і психології”, “Українська мова” тощо), які він вивчав на попередній ОП.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється “Положенням про організацію освітнього процесу” (пп. 8.17) та “Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти” (пп. 5.10-5.12). У межах блоку дисциплін вільного вибору здобувачу вищої освіти можуть зараховуватися кредити, які він здобув під час проходження масових відкритих онлайн-курсів (далі – МВОК), розміщених на платформах Prometheus, Coursera, EdX та інших, з отриманням відповідного сертифікату. Пропозиції щодо МВОК, які можуть зараховуватися в якості дисципліни вільного вибору, подають кафедри на розгляд навчально-методичного відділу. Навчально-методичний відділ спільно з Центром інноваційних технологій проводять фахову експертну перевірку пропонуваного МВОК та видає рецензію, в якій вказує доцільність чи недоцільність зарахування кредитів за проходження відповідних МВОК. На підставі заяви і поданого здобувачем вищої освіти сертифікату деканат видає розпорядження про призначення комісії, яка визначає форму та термін проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих під час проходження МВОК. Результати атестації вносяться комісією у заліково-екзаменаційну відомість, яка видається деканатом, та ІНП здобувача вищої освіти. Проходження МВОК може також зараховуватися як виконання індивідуального завдання відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у формі перезарахування кредитів за даною ОП не було. Однак студентам пропонується проходження МВОК як один з видів індивідуальних завдань в межах освітнього компоненту. Наприклад, з дисципліни “Вступ до історії з основами наукових досліджень” студентам пропонувався в якості додаткового індивідуального завдання проходження онлайн-курсу “Вибрані питання європейської історії”, розміщеного на платформі Prometheus (https://courses.prometheus.org.ua/courses/UCU/History001/2016_T1/about).

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Перелік та опис форм організації освітнього процесу міститься в “Положенні про організацію

освітнього процесу в ІДГУ” (розділ 7) (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>). На досягнення заявлених в ОП цілей та програмних результатів спрямовані методи навчання, які обирають викладачі відповідно до сучасних методик навчання і викладання. Серед них переважають словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, розбір наукових текстів), наочні (демонстрування історичних карт, ілюстрацій, презентацій, відеоматеріалів тощо), практичні (графічні завдання, складання термінологічного словника, робота з історичними джерелами, дослідницько-пошукові завдання тощо). В основі підготовки здобувачів вищої освіти є компетентнісний підхід, який передбачає пріоритет активних методів, прийомів і засобів навчання.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Відповідно до “Стратегії розвитку Ізмаїльського державного гуманітарного університету на період 2017-2020 рр.” та “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти” принцип студентоцентризму є основною засадою стратегічного розвитку університету та політики забезпечення якості. Студентоцентрований підхід реалізується через формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, заохочення їх до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу, побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу, а також під час вибору форм і методів викладання, орієнтованих на досягнення програмних результатів навчання. Важливим при цьому є зворотній зв'язок зі студентами, який здійснюється як на рівні університетських онлайн-опитувань, так і за допомогою опитувань викладачами у рамках окремих освітніх компонентів. Так, студенти під час опитування зазначили, що викладачі переважно використовують під час лекцій стиль викладання зі зворотнім зв'язком (65%) або діалоговий (33%), а під час семінарських занять застосовуються, переважно, аналіз і розв'язання конкретних ситуацій (71%), вправи на розвиток творчого мислення (41%), заняття з використанням інформаційних технологій (37%) та мозковий штурм (31%). Студенти позитивно оцінили використання викладачами активних методів навчання (87%).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Вибір форм та методів викладання матеріалу в процесі навчання здобувачів освіти є суто самостійним та незалежним рішенням науково-педагогічних працівників. Під час розробки робочих програм навчальних дисциплін викладачі самостійно визначають зміст, розподіл аудиторних годин на різні види занять, види самостійної роботи та переліки допоміжних матеріалів і ресурсів. Робочі програми затверджуються навчально-методичною радою факультету за рекомендацією кафедри. Академічна свобода здобувачів досягається шляхом надання їм права вільно обирати і пропонувати теми курсових та кваліфікаційних робіт, брати участь у різних наукових заходах університету та інших ЗВО, обирати бази практик.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Відповідно до “Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в ІДГУ” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-navchalno-metodychne-zabezpechennja.pdf>) робочі програми навчальних дисциплін розміщуються на офіційному веб-сайті університету, а на кафедрі зберігаються в електронній та паперовій формах. До здобувачів ОП ця інформація доводиться викладачами на першому занятті з дисципліни, що дає можливість заздалегідь ознайомити студентів з очікуваними результатами навчання та критеріями оцінювання у межах окремих ОК. Ще одним шляхом інформування студентів про зміст навчальної дисципліни, види самостійної роботи, критерії оцінювання та інформаційні ресурси є електронні курси, розміщені в онлайн-платформі Google Classroom. Крім того, викладачі на цій платформі можуть розміщувати власний навчальний контент (презентації лекцій, методичні рекомендації тощо). Завдяки електронним курсам студенти можуть на кожному етапі навчання ще раз повернутись до цієї інформації. За результатами опитування студенти зазначили, що на першому занятті викладачі пояснили мету вивчення курсу та результати, які вони здобудуть після його засвоєння (94%), розкрили структуру навчального курсу (80%), надали рекомендації щодо підготовки до семінарських занять (71%), ознайомили з переліком рекомендованої літератури (51%), використовували технології дистанційного навчання (49%).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Під час освітнього процесу на ОП студенти поступово опановують такі елементи наукового дослідження, як-от: пошук, добір та критика джерел, встановлення за допомогою джерельної бази історичних фактів; підготовка індивідуальних науково-дослідних завдань; написання курсових і кваліфікаційних робіт. Крім цього, студенти залучаються до інших форм наукової діяльності (науковий гурток “Слідами стародавніх поселень: Сміл, Сініл, Ізмаїл”, участь у наукових

конференціях, участь в олімпіадах і конкурсах наукових робіт тощо). Ця робота тісно пов'язана із залученням здобувачів освіти на ОП до виконання наукових тем кафедри української і всесвітньої історії та культури. Так, у рамках наукового проекту “Історія України і країн Центральної Європи крізь призму пограниччя: час, простір, соціум” (держреєстраційний номер 0117U005423) було підготовлено 6 наукових доповідей (Шеремет А., Жук І.) на студентських науково-практичних конференціях. З 2016-2017 н. р. діє проблемна група “Етнічна історія України, українських земель та регіонів” (Неткова Н., Гараба А., Шеремет А.). Активно були залучені здобувачі освіти й до виконання міжнародного проекту “Україна – Молдова: спільна історична пам'ять, уроки та перспективи” (держреєстраційний номер 0117U001619). Так, студент Дарчук Д. брав участь у Міжнародній науково-практичній конференції “Нові тенденції формування етнічної толерантності в європейському мультикультурному просторі: досвід України та Молдови”, м. Кишинів, 18-21 вересня 2018 р. В рамках проекту “Матеріальна культура німецького населення півдня Бессарабії” (2018 р.) студент Шеремет А. був учасником виїзних експедицій до колишніх німецьких колоній, а за результатами проекту ним була підготовлена конкурсна робота.

В освітній процес впроваджено наукові видання, які є власним доробком викладачів кафедри. При підготовці до семінарських занять та виконання курсових/кваліфікаційних робіт здобувачі освіти використовують науково-довідкові видання: Циганенко Л. Ф., Дроздов В. В., Дорошева А. О. “Улицы Измаила: история и современность” (Харків, 2017); “Документи та матеріали з історії болгар Південної Бессарабії” (Ізмаїл, 2019); енциклопедичний словник “Вони змінили історію. 125 вихідців із Південної Бессарабії” (Ізмаїл-Кишинів, 2019). Здобувачі освіти Жук І., Шеремет А., Тополенко В. здійснили значну підготовчу роботу з пошуку і підготовки джерел до видання “Документів та матеріалів з історії греків Південної Бессарабії” (Ізмаїл, 2019). Роль наукової лабораторії відіграє Центр усної історії (керівник Гончарова Н. О.), у рамках завдань якого відбувається збір та обробка матеріалів (інтерв'ювання, транскрибування) (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/2.-polozhennja-pro-centr-usnoyi-istoriyi-idhu.pdf>). Такий вид роботи є обов'язковим елементом практичної підготовки здобувачів освіти. Згідно з опитуванням 62% студентів зазначили, що вони були залучені протягом семестру до наукової діяльності.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Відповідно до “Положення про навчально методичне забезпечення освітнього процесу в ІДГУ” робочі програми навчальних дисциплін мають щорічно оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень. Зміни до робочої програми можуть бути зумовлені зміною кількості кредитів для дисципліни, зміною форми підсумкового контролю, а також у зв'язку із врахуванням викладачем новітніх наукових досягнень і сучасних практик у галузі історії. Щорічно до початку нового навчального року навчально-методичний відділ проводить моніторинг готовності кафедр до нового навчального року, здійснюючи перевірку й аналіз навчально-методичного забезпечення. Контроль за якістю навчально-методичного забезпечення покладений на завідувачів кафедр та гарантів освітніх програм.

Формою представлення робочої програми навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти є силабус. В університеті розпочалась підготовка щодо запровадження силабусу як документу, який в чіткій і доступній формі роз'яснює мету курсу, результати навчання, вимоги підготовки до аудиторних занять, самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю, а також критерії оцінювання. Проект змін до “Положення про навчально-методичного забезпечення освітнього процесу”, в якому визначається форма й рекомендації щодо складання силабусу, розміщено на сторінці “Громадське обговорення” (http://idgu.edu.ua/public_discussion).

Навчально-методичне забезпечення (робочі програми, навчальний контент, методичні рекомендації) періодично оновлюється викладачами. Наприклад, дисципліна “Культурна етнологія та етнографія” була у 2017 р. замінена на 2 дисципліни “Історія первісного суспільства” та “Етнологія”. Після видання навчально-методичного посібника “Історія первісного суспільства в схемах і таблицях”, який укладено на основі сучасних даних палеоантропології та археології, була розроблена нова робоча програма, що ґрунтується на нових підходах щодо антропогенезу та періодизації первісного суспільства. У робочу програму дисципліни “Вступ до історії з основами наукових досліджень” включено вимоги з новими підходами щодо цитування та посилання на наукові джерела, оновлено вимоги щодо написання та оформлення різних видів студентських наукових робіт. Зміст дисципліни “Історія європейської інтеграції” постійно оновлюється, включаючи сучасні тенденції розвитку Європейського Союзу та новітні процеси євроатлантичної інтеграції України.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

У 2019 р. прийнято “Стратегію інтернаціоналізації ІДГУ на 2019-2023 р.” і “Положення про участь здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу ІДГУ в міжнародних програмах культурного обміну”. Університет залучає здобувачів вищої освіти до міжнародних археологічних практик: впродовж 2017-2019 рр. студенти і науково-педагогічні працівники ІДГУ брали участь у спільних археологічних розкопках в Молдові (міста Сороки, Оргеев) та Румунії (селище Слава Руса). Наукові та освітні стажування проходять співробітники кафедри. Проф. Циганенко Л.Ф. пройшла стажування на факультеті історії, філософії та теології Галацького державного університету “Дунеря

де Жос”, доц. Дроздов В.В. здійснив стажування в рамках програми “Open World” (США), міжнародних проєктів “Progressive University Management” та “Transformation of Faculty of Education and Pedagogical Universities for XXI century” (Чеська Республіка). Впродовж 2017-2018 рр. студенти та викладачі брали участь у реалізації міжнародного проєкту “Україна – Молдова: спільна історична пам’ять, уроки та перспективи”. Для проведення майстер-класів та читання лекцій запрошуються провідні закордонні вчені (д.іст.н., проф. Кишинівського державного педагогічного університету імені І. Крянге Мустяце С.). Важливим напрямом міжнародної співпраці є видання спільних монографій: “Istorie și civilizație de-a lungul Dunării de Jos: culegere de studii dedicate zilei internaționale a fluviului - 29 iunie” (редколегія: К. Кройтору, Л. Циганенко).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форма семестрового контролю з певної навчальної дисципліни (семестровий екзамен або залік) визначається в освітній програмі та відображається в навчальному плані. Форми контрольних заходів (поточний, проміжний та підсумковий контроль) визначаються робочою програмою навчальної дисципліни та дозволяють перевірити ступінь досягнення студентами запланованих результатів навчання. Поточний контроль знань студентів упродовж одного семестру включає бали за роботу на семінарських, практичних, лабораторних та індивідуальних заняттях, а також оцінювання всіх видів самостійної роботи, запланованих у робочій програмі навчальної дисципліни. Проміжний контроль може проводитися у формах модульної контрольної роботи, комп’ютерного тестування, виконання індивідуального науково-дослідного завдання тощо. Для дисциплін, що завершуються заліком, рекомендується проведення проміжного контролю у комбінованій формі (тестові питання, теоретичні питання, практичні завдання), а дисциплін, що завершуються семестровим екзаменом - у тестовій формі. Формами проведення семестрового екзамену можуть бути усна, письмова або тестування. Для заявленої ОП переважною формою проведення семестрового екзамену є усна. Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня опанування студентами навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ними певних видів робіт, зазначених у робочій програмі навчальної дисципліни. Залежно від мети навчальної дисципліни та результатів навчання, яких мають досягти здобувачі вищої освіти, викладач пропонує різноманітні типи завдань. Наприклад, робочою програмою навчальної дисципліни “Вступ до історії з основами наукових досліджень” передбачено такі види індивідуальних завдань для самостійної роботи: складання термінологічного словника, написання есе, підготовка індивідуального науково-дослідного завдання, анотування наукових статей. Робочою програмою навчальної дисципліни “Історія античної цивілізації” пропонується виконання наступних видів завдань: підготовка реферату за обраною темою та його презентація, анотування наукових статей, аналіз джерел. Дисципліна “Новітня історія країн Західної Європи” передбачає виконання різного типу дослідницько-пошукових завдань.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни, структура та зміст якої регламентуються “Положенням про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу”. Складовими її елементами є розділи “Форми поточного, проміжного та підсумкового контролю”, “Засоби діагностики результатів навчання” та “Критерії оцінювання результатів навчання”, в яких подаються види форм контролю, опис і приклади засобів оцінювання та методів демонстрування результатів навчання, шкала оцінювання та схема формування підсумкової оцінки, критерії оцінювання під час аудиторних занять, індивідуальних завдань, модульної контрольної роботи та підсумкового контролю. Робочі програми навчальних дисциплін оприлюднені на офіційному веб-сайті університету (http://idgu.edu.ua/programs_of_edu_disciplines#block-20665).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до відома студентів на початку навчального семестру, як правило, на першому аудиторному занятті. Крім того, студенти можуть дізнатися про форми та критерії оцінювання на офіційному веб-сайті, ознайомившись з робочою програмою навчальної дисципліни, або звернутись на кафедру, де зберігаються паперові й електронні версії робочих програм, планів семінарських занять, методичних рекомендацій щодо написання курсових робіт тощо. Ознайомлення студентів з формами контрольних заходів відбувається шляхом розміщення завдань для самостійної роботи в електронному класі (за допомогою платформи Google Classroom). При цьому викладач, перевіряючи завдання в електронному класі, не лише оцінює студента, але й може надавати коментар з роз’ясненням недоліків виконаної роботи. Під час онлайн-опитування “Викладач очима студентів” студенти надають зворотній зв’язок щодо доступності та зрозумілості форм контролю та критеріїв оцінювання. Відповідаючи на питання

“Чи критерії оцінювання під час поточного контролю були зрозумілими?”, у 96% анкет студенти надали позитивні відповіді. Студенти також відповіли, що робоча програма та плани семінарських занять знаходяться у відкритому доступі в онлайн-режимі (50% відповідей) або на кафедрі на початку навчального семестру (32%).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти з даної відсутній. Для студентів даної ОП передбачено складання двох форм атестації: 1) атестаційного екзамену з історії з методикою викладання та європейських студій; 2) публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестаційний екзамен має комплексний характер і включає 3 типи завдань, які дозволяють перевірити рівень досягнення програмних результатів навчання (теоретичне питання, практичне завдання, методичне завдання). Програма атестаційного екзамену затверджується не пізніше ніж за 4 місяці до початку роботи екзаменаційної комісії й доводиться до відома студентів через платформу Google Classroom разом з методичними рекомендаціями для підготовки до екзамену. Підготовка та захист кваліфікаційної роботи дозволяє перевірити дослідницькі результати навчання, адже в університеті здійснюється підготовка здобувачів з цієї спеціальності за всіма рівнями освіти, що потребує формування дослідницьких компетентностей ще на бакалаврському рівні. Вимоги до підготовки й захисту кваліфікаційної роботи містяться в “Положенні про кваліфікаційні роботи” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-kvalifikacijni-roboty-zi-zminamy-sajt-26.11.2018-.pdf>). Процедура проведення атестації регламентується “Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій в ІДГУ” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-atestaciju-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-ta-robotu-ekzamenacijnyh-komisij-2019-sajt.pdf>).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Контроль й оцінювання навчальних досягнень студентів, процедури проведення контрольних заходів здійснюється відповідно до “Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-porjadok-ocinjvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahren-zminy-12.11.pdf>). Основними формами оцінювання знань здобувачів вищої освіти є поточний, проміжний та підсумковий семестровий контроль. Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, отриманих за поточний, проміжний та підсумковий контроль. Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно” – для семестрових екзаменів, курсових робіт (проєктів) і виробничих практик; “зараховано”, “не зараховано” – для заліків і навчальних практик). Вимоги до оцінювання є уніфікованими для всіх навчальних дисциплін, що забезпечує їх прозорість і зрозумілість для студентів. В університеті оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти проводиться з використанням рейтингової системи. Порядок визначення академічного рейтингу студентів регламентується “Положенням про академічний рейтинг студентів ІДГУ” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-akademichnij-rejting-studentiv.pdf>).

Яким чином ці процедури забезпечують об’єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

У “Положенні про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС” зазначені процедури, спрямовані на запобігання конфлікту інтересів. Семестровий екзамен в усній формі (є переважною формою семестрового підсумкового контролю за даною ОП) приймається щонайменше двома викладачами кафедри: екзаменатором та викладачем, який не проводив у групі академічні заняття з цієї дисципліни. Письмова форма проведення семестрового екзамену передбачає наступне: 1) за один день до початку екзамену завідувач кафедри подає комплект білетів до навчально-методичного відділу; 2) під час виконання здобувачами вищої освіти письмової роботи контроль здійснює викладач з іншої кафедри, який призначається навчально-методичним відділом напередодні проведення екзамену; 3) перевірку письмових робіт здійснює екзаменатор та оголошує результати екзамену не пізніше наступного дня після його проведення. Проведення семестрового екзамену в тестовій формі здійснюється в електронній тестовій системі Університету. Об’єктивність екзаменатора забезпечується наявністю у вказаному положенні чітких вимог щодо виставлення балів за екзамен. Зокрема, результат екзаменаційного контролю (для усної або письмової форми) визначається як середньоарифметичне усіх оцінок (середньозважений бал) студента, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. За час існування програми не було випадків, які б потребували врегулювання конфліктів між здобувачами вищої освіти та екзаменаторами.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У розділі 8 “Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС” описано процедуру повторного оцінювання. Повторне оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається згідно з розкладом повторного оцінювання, затвердженим деканом факультету. Для

перескладання заліку студент повинен до відповідного терміну набрати необхідну кількість балів з поточного та/або проміжного контролю, виконуючи додаткові види робіт або перескладаючи модульну контрольну роботу. Якщо студент був не допущений до екзамену, він повинен до встановленого терміну повторного оцінювання набрати необхідну кількість балів з поточного та/або проміжного контролю. Повторне оцінювання семестрового екзамену здійснюється двома екзаменаторами, один з яких проводив у групі академічні заняття з цієї дисципліни. Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку під час повторного оцінювання, проходить повторне вивчення освітнього компоненту в наступному навчальному році.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У розділі 6 “Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС” описано процедуру оскарження результатів проведення контрольних заходів. У разі, якщо студент не погоджується з оцінкою, яку отримав під час підсумкового контролю, він має право в день оголошення результатів звернутися до деканату факультету з відповідною апеляційною заявою. До складу апеляційної комісії входять: голова – декан факультету; завідувач кафедри, за якою закріплена дисципліна; викладач кафедри, який читає відповідну дисципліну, але не брав участь у проведенні цього підсумкового контролю; представник ради студентського самоврядування факультету. Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. У випадку письмового екзамену члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання з даної дисципліни, детально вивчають і аналізують письмові матеріали підсумкового контролю. У випадку усного екзамену члени апеляційної комісії аналізують представлені викладачем-екзаменатором записи студента при підготовці екзаменаційних відповідей. Повторне чи додаткове опитування студента при цьому апеляційною комісією не проводиться. Після розгляду апеляційної справи комісія на закритому засіданні проводить обговорення його результатів та приймає відповідне рішення. На даній ОП наразі не було прецедентів застосування цих правил.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Загальні етичні принципи та правила поведінки, якими мають керуватися учасники освітнього процесу в ІДГУ під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності, політика і процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності, а також види відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності визначені в “Кодексі академічної доброчесності” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-idgu.pdf>). Дотримання принципів і правил академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету, яка регламентується “Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ІДГУ”. Реалізація політики академічної доброчесності в ІДГУ здійснюється через: діяльність Комісії академічної доброчесності Університету; створення і функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату; посилення заходів щодо боротьби зі списуванням студентів під час виконання різних типів завдань; протидію будь-яким проявам неправомірної вигоди тощо. Досягненню істотних результатів щодо формування культури академічної доброчесності сприяла участь ІДГУ в “Проекті сприяння академічній доброчесності в Україні” (<http://www.saiup.org.ua>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ІДГУ” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-systemu-zapobihannja-ta-vyjavlennja-akademichnoho-plahiatu-zi-zminamy.pdf>) в університеті забезпечується політика протидії академічного плагіату, яка включає, серед іншого, використання онлайн-сервісу пошуку плагіату “Unicheck”. З 2016 р. ІДГУ використовує цей сервіс для створення власної бази даних академічних текстів та перевірки всіх навчальних (курсівих та кваліфікаційних робіт), навчально-методичних та наукових робіт науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів на унікальність з текстовою інформацією, що міститься в мережі Інтернет. Результати комп’ютерної перевірки кваліфікаційних та курсівих робіт на унікальність (довідка, звіт) у подальшому повинні бути проаналізовані експертною комісією, яка створюється на кафедрі за розпорядженням завідувача. Остаточне рішення щодо відсутності/наявності у роботі академічного плагіату та допущення/недопущення її до захисту (рекомендації до друку) приймається експертними комісіями кафедр, редколегіями й оргкомітетами конференцій на своїх засіданнях. Координацію та контроль щодо здійснення перевірки курсівих і кваліфікаційних робіт студентів на плагіат здійснює Центр академічного письма. Комп’ютерну перевірку індивідуальних робіт студентів, передбачених робочою програмою дисципліни, на унікальність у мережі Інтернет здійснює науково-педагогічний працівник, що її викладає.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти здійснюється різними

заходами: 1) проведення щорічно “Тижня академічної доброчесності”, а також семінарів з академічного письма; 2) запровадження спеціального курсу в освітній програмі (в 2016 р. як модуль в межах курсу “Вступ до історії з основами наукових досліджень”, в 2017 р. – дисципліна “Українська мова з основами академічного письма”, з 2019 р. – “Основи академічного письма”); 3) проведенням інформаційної кампанії – друковані матеріали і банери, сторінка “Академічна доброчесність” на веб-сайті ІДГУ (<http://idgu.edu.ua/saiup>) та бібліотеки (<http://lib.idgu.edu.ua/category/akademichna-dobrochesnist>), сторінка в мережі Facebook (<https://www.facebook.com/IDGU.SAIUP>); 4) участю ІДГУ в заходах у рамках “Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні”. У 2016 й 2018 рр. в ІДГУ проводилося незалежне опитування здобувачів вищої освіти в рамках дослідження CEDOS щодо стану академічної доброчесності. Порівняльний аналіз свідчить про покращення обізнаності студентів щодо академічної доброчесності та відповідальності за її порушення (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/porivnjaj_nuj_zvit_idhu_2016_2018.pdf).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності пропорційно до тяжкості порушення академічної доброчесності. Зокрема, у випадку знаходження плагіату в курсових роботах вона не допускається до захисту, а студент отримує академічну заборгованість. Якщо плагіат присутній в кваліфікаційній роботі, така робота не допускається до захисту, а студент відраховується як таких, що не допущений до атестації. Колегіальним органом, що розглядає скарги учасників освітнього процесу щодо порушення академічної доброчесності є Комісія академічної доброчесності. До її складу, який щорічно затверджується вченою радою ІДГУ, входять 50% здобувачів вищої освіти та 50% науково-педагогічних працівників. Процедура розгляду справ порушення академічної доброчесності зазначена в розділі 4 “Кодексу академічної доброчесності ІДГУ”. За час існування програми не було випадків, за які студенти даної ОП притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Основним документом, який регламентує процедуру конкурсного добору викладачів є “Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ІДГУ” (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja__pro-porjadok-obrannja-ta-pryjnjattja-na-robotu-naukovo-pedahohichnyh-pracivnykiv-2019.pdf). Процедура конкурсу є прозорою та відповідає чинному законодавству, оголошення про проведення конкурсу публікується на офіційному веб-сайті університету. Обов'язковою умовою подання документів на конкурс є відповідність наукової та професійної активності претендента на заміщення вакантної посади (згідно з п. 30 Ліцензійних умов), а також наявність документів, що підтверджують підвищення кваліфікації за останніх 5 років. Для залучення кращих викладачів обов'язковим є врахування рейтингу професійної діяльності викладачів, процедура проведення якого визначена в “Положенні про систему рейтингового оцінювання професійної діяльності НПП” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-systemu-rejtnyhovoho-ocinjvannja-npp-zi-zminamy-sajt.pdf>). Рейтинг визначається за результатами навчального року відповідно до основних напрямів діяльності - навчально-методичної, науково-дослідної та організаційно-виховної (загалом використовуються 61 показник, а також особисті досягнення й нагороди). Результати рейтингування публікуються на офіційному веб-сайті університету (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/rejtnyh-ped.pracivnykiv.pdf>).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

За ініціативи директора Одеського археологічного музею проф. Бруяко І.В. студенти та викладачі (Татаринів І.Є., Михайлов О.І.) брали участь у проведенні археологічних експедицій на поселенні Картал (с. Орловка Ренійського району). Результатом співпраці стало проведення на базі ІДГУ міжнародної науково-практичної конференції “Народи і культури Нижнього Дунаю в давнину” (23-26.08.2018). Під час конференції відбулось обговорення результатів практики, а також висловлені пропозиції щодо організації та оновлення змісту практики, а також включення до змісту дисципліни “Археологія” тем, що розкривають новітні методики польових археологічних досліджень.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Університет постійно залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Так, на ОП в 2018-2019 н.р. семінарські і лабораторні заняття з “Методики викладання історії” проводила викладач Ізмаїльського агротехнічного коледжу к.і.н. Єрич Т.Г., до проведення практикумів залучалася науковий співробітник Ізмаїльського історико-

краєзнавчого музею Придунав'я Акчебаш А.В. (з поточного навчального року вони є штатними працівниками ІДГУ). Подібні ініціативи здобувачі освіти сприймають із зацікавленістю, це їх мотивує сумлінніше працювати і відповідальніше відноситися до своїх обов'язків. В цій роботі спостерігаються деякі організаційні проблеми: важко сумістити освітній процес з навантаженням професіонала-практика (розклад занять, планування індивідуального навантаження).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Забезпечення якості кадрового складу та підвищення кваліфікації викладачів регулюється розділами 3.2 і 5 "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти". Згідно з встановленими вимогами кафедрою розроблено перспективний план підвищення кваліфікації НПП на наступні 5 років. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. Викладачі, які забезпечують ОП, проходили стажування: в 2016 р. - на базі Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова (доц. Церковна В.Г.), на базі Одеського національного політехнічного університету (доц. Дізанова А.В.); в 2017 р. - на базі ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди" (проф. Циганенко Л.Ф., проф. Кічук Я.В., доц. Гончарова Н.О., доц. Чорна Л.В.). Програма сприяння професійного розвитку викладачів реалізується у рамках співпраці ІДГУ з вітчизняними та іноземними ЗВО: ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди", Одеським національним університетом ім. І. І. Мечникова, Одеським національним політехнічним університетом, Галацьким університетом "Нижній Дунай", Кишинівським державним педагогічним університетом ім. І. Крияге. Процедури моніторингу рівня професіоналізму викладача обговорюються на засіданнях кафедри та враховуються при складанні рейтингу НПП.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

"Положенням про систему рейтингового оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників" визначається, що високий та достатній рівні ефективності роботи науково-педагогічного працівника на займаній посаді є підставою для його матеріального і морального заохочення. У 2018-2019 н.р. високий рівень ефективності в університеті продемонстрували 7 викладачів кафедри. Стимулюванню розвитку викладацької майстерності сприяє проведення рейтингу кафедр, що здійснюється відповідно до "Положення про визначення рейтингу кафедр" (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-vyznachennja-rejtynhu-kafedr-sajt-.pdf>), відповідно до якого рейтинговий бал кафедри використовується під час розрахунку чисельності штатних посад НПП кафедри на наступний навчальний рік. Згідно з його результатами за 2018-2019 н.р. (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/zvedenyj-rejtynh-kafedr-idhu-2019.pdf>) кафедра української і всесвітньої історії та культури зайняла перше місце. Велика увага приділяється моральним заохоченням НПП. За останні 5 років нагороди отримали 11 викладачів кафедр, зокрема орден "Науковець - 2019", нагрудний знак "За наукові та освітні досягнення", медаль "Флагман освіти і науки України", почесні грамоти, подяки тощо.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові ресурси ОП формуються за рахунок надходження коштів з державного бюджету та коштів спеціального фонду (плата за навчання, кошти отримані від надання додаткових освітніх послуг, спонсорські кошти і благодійні внески), що є достатніми для забезпечення її реалізації. Загальна площа університету складає 38261 м², в тому числі навчальна площа - 20058 м². Освітня діяльність за заявленою ОП провадиться в навчальному корпусі №1 (вул. Репіна, 12). В освітньому процесі задіяні комп'ютерний та мультимедійний класи, в яких встановлено новітнє програмне забезпечення. В університеті функціонує бібліотека з читальними залами з 250 посадковими місцями. Фонди постійно поповнюються науковою і художньою літературою, фаховими журналами, навчально-методичними посібниками, зарубіжними виданнями. Науково-педагогічними працівниками кафедри розробляється та постійно оновлюється навчальний контент. Бібліотека ІДГУ мала тестовий доступ до електронної наукової бази даних EBSCO ebook Academic Collection з 15.05.2018 до 10.06.2018 (<http://lib.idgu.edu.ua>). Зараз бібліотека має доступ до наукових баз даних SCOPUS (наказ МОН № 1213 від 06.11.2018) та Web of Science (договір з Державною науково-технічною бібліотекою України про забезпечення доступу до електронної наукової бази даних Web of Science в режимі онлайн). Освітній процес повністю забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових і електронних носіях завдяки фондам наукової бібліотеки та веб-ресурсів Університету.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля

виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Щосеместрове опитування “Викладач очима студентів” є комплексним опитуванням студентів, яке включає розділ “Оцінка організації навчання та побуту студентів протягом семестру”. Згідно з результатами опитувань (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/analiz-onlajn-anketuvannja-vykladach-ochyma-studentiv-1-semestr-20192020-032-istorija-ta-arheolohija.pdf>) студенти заявленої ОП, в цілому, позитивно оцінили якість матеріально-технічної бази, зокрема: аудиторний фонд (“відмінно” і “добре” – 75%, “задовільно” – 25%), спортивна зала (відповідно, 50% і 50%), бібліотечний фонд (87,5% та 12,5%), матеріально-технічне обладнання (87,5% та 12,5%). Присутні незадовільні відгуки щодо доступу до мережі інтернет (12,5% відповідей), умов проживання в гуртожитку (12,5%) та їдальні (50%). Результати відповідей обговорювалися на засіданні кафедри, а рекомендації пропонувалися на розгляд вченої ради факультету.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

В університеті створено безпечний простір для здобуття освіти, необхідні санітарно-гігієнічні умови, виконуються правила протипожежної безпеки та електробезпеки. Щорічно протягом червня-серпня перевертається стан безпеки приміщень і споруд закладу. На підставі результатів перевірок та анкетування здобувачів вищої освіти складається план організаційно-технічних заходів щодо поліпшення умов й охорони праці, здоров'я працівників та здобувачів освіти на календарний рік, над виконанням якого колектив постійно працює. Відповідно до “Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти”, по ІДГУ видано наказ про закріплення відповідальності з питань охорони праці на всіх рівнях. Учасники освітнього процесу щорічно проходять загальний інструктаж з безпеки життєдіяльності, інструктажі з техніки безпеки під час проходження практик. У рамках організаційної діяльності кафедри загальної та практичної психології створено Соціально-психологічну службу ІДГУ (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-ps.pdf>). Кафедра загальної і практичної психології щороку організовує заходи в межах Тижня психічного здоров'я з нагоди Всесвітнього дня психічного здоров'я. Студенти мають можливість відпочивати на спортивно-оздоровчій базі “Івушка”, розташованій на узбережжі Чорного моря у с. Приморське Кілійського району Одеської області.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Здобувачі вищої освіти мають постійну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, результати якої підлягають контролю з боку органів студентського самоврядування. Освітня підтримка забезпечується, передусім, кураторами академічної мобільності, на яких згідно з “Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти” покладені такі завдання: здійснювати постійний супровід академічної мобільності студентів; надавати методичну консультацію студентам щодо процедури електронного запису студентів на дисципліни вільного вибору; щорічно заповнювати спільно з деканом факультету вибіркову складову ІНП на основі результатів електронного запису; здійснювати облік і контроль виконання ІНП здобувачами вищої освіти; постійно інформувати про можливості програм міжнародної академічної мобільності та сприяти участі здобувачів у таких програмах. Освітня підтримка здійснюється викладачами кафедр на постійній основі. Відповідно до затвердженого графіку консультацій викладачі надають індивідуальні та групові консультації студентам. Безпосередню консультативну підтримку щодо змісту ОП та її компонентів надає гарант ОП. Також необхідну освітню, інформаційну та консультативну підтримку надають деканати факультетів та навчально-методичний відділ. Засобами комунікації виступають як телефонний зв'язок, так і постійне інформування через соціальні мережі. Куратори академічних груп з виховної роботи здійснюють необхідну соціальну та консультативну підтримку у співпраці з такими структурними підрозділами: Центр громадянської освіти, Центр академічного письма, відділ міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури ІДГУ. Правова допомога вчасно надається юрисконсультом університету. В університеті організовано постійне консультування здобувачів вищої освіти з питань працевлаштування, соціальних та побутових проблем. Відповідно до результатів опитування здобувачі заявленої ОП для отримання інформації про навчальну та позанавчальну діяльність, переважно, використовують веб-сайт університету та Telegram-канал факультету. Студенти позитивно оцінили інформаційне забезпечення ОП (75% відповідей), організацію видачі довідок (62,5%), діяльність соціально-психологічної служби (57%), діяльність Центру громадянської освіти (75%). Скарг з боку здобувачів вищої освіти даної ОП не було.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

В ІДГУ створені належні умови для комфортного навчання осіб з особливими освітніми потребами: архітектурна безбар'єрність освітнього середовища – наявність пандусів, спеціальних аудиторій, спеціалізованих кімнат особистої гігієни, усунення порогів, забезпечення необхідної ширини коридорів, проходів між партами в аудиторіях, сидіннями в актовій залі, можливості вільного розміщення візків за першими рядами парт; розроблені програми адаптації до вищої школи. Необхідною умовою адаптації осіб з особливими освітніми потребами є ознайомлення з особливостями

організації навчального процесу, зокрема, формами проведення занять і контролю, принципами оцінювання. Для забезпечення інклюзії університет пропонує елементи дистанційного навчання (платформу Moodle або Google Classroom). За заявленою ОП відсутні особи з особливими освітніми потребами, однак на іншій спеціальності, яку забезпечує кафедра (014.03 "Середня освіта (Історія)"), навчається студент з вадами опорно-рухового апарату Тіхня В. Навчання впродовж семестру здійснюється в дистанційній формі за допомогою платформи Google Classroom.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Статутом Ізмаїльського державного гуманітарного університету визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій. В університеті діє Антикорупційна програма, яка встановлює комплекс правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції в діяльності ІДГУ. Регулярно проводиться роз'яснювальна робота серед працівників з питань дотримання положень Закону України "Про запобігання корупції". В цій передбачено заходи, яких вживають посадові особи та співробітники університету у разі надходження до них пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка. Передбачено проведення службових перевірок у разі повідомлення про вчинення корупційних правопорушень співробітниками університету. Принципи доброчесної поведінки та відповідальність за їх порушення містяться в "Кодексі академічної доброчесності". Порушення академічної доброчесності та етичної поведінки розглядаються Комісією академічної доброчесності, до складу якої входять 50% студентів. При вирішенні конфліктної ситуації, в залежності від осередків її утворення, розпорядженням ректора (проректора) створюється комісія, до складу якої входять: декан факультету, представники студентської ради, адміністрації вишу, юрисконсульт. В університеті діє також Комісія з урегулювання трудових спорів згідно з Колективним договором ІДГУ на 2017-2020 рр. (прийнятий на конференції трудового колективу 03 березня 2017 р.). У випадку звернень з боку учасників освітнього процесу про певні види порушень "Правил внутрішнього розпорядку", конфліктних ситуацій, пов'язаних у тому числі із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, створюється Комісія щодо внутрішнього службового розслідування, яка діє на підставі відповідного положення (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/pro__rozsliduvannja-polozhennja.pdf). За ОП, що акредитується, випадків подібних конфліктних ситуацій не встановлено.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

"Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в ІДГУ" (розділ 2) (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-navchalno-metodychne-zabezpechennja.pdf>)

"Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІДГУ" (розділ 2) (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja__pro-systemu-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti-osvitnoyi-dijalnosti-ta-jakosti-vyshchoyi-osvity-idhu.pdf)

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були об'єднані?

Перегляд ОП здійснюється з урахуванням як зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, так і прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. Перегляд освітніх програм здійснюється у разі: введення в дію стандарту вищої освіти (професійного стандарту) або його зміни; виявлення недоліків в освітній програмі за результатами акредитаційної експертизи або процедур внутрішнього оцінювання; прийняття вченою радою факультету відповідного рішення на підставі аналітичного звіту гаранта освітньої програми; подання експертних пропозицій з боку роботодавців; прийняття студентською радою Університету відповідного рішення на підставі розгляду заяв здобувачів вищої освіти про доцільність оновлення змісту освітньої програми.

Зміни до заявленої ОП вносилися в 2017 та 2019 рр. на підставі рішень засідань кафедри, вченої ради факультету, навчально-методичної ради і вченої ради ІДГУ. Відповідні освітні програми розміщені на веб-сайті університету (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/osvitnja-prohrama-032-istorija-ta-arheolohija-bakalavr-2017.pdf>, <http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/osvitnja-prohrama-032-istorija-ta-arheolohija-bakalavr-2019.pdf>). Зміни до діючих ОП не вносилися (для програми 2016 р. була змінена лише її форма згідно з рекомендаціями МОН України відповідно до листа № 1/9-239 від 28.04.2017). Зміни до ОП приймалися на підставі пропозицій стейкхолдерів (викладачів, студентів, роботодавців). З метою розвитку соціальних ("м'яких") навичок у студентів всіх спеціальностей рішенням навчально-методичної ради (протокол № 5 від 26.02.2019 р.) для ОП 2019 р. було запроваджено такі дисципліни в якості обов'язкових: "Основи філософських знань", "Права людини

та громадянське суспільство в Україні”, “Інформаційно-комунікаційні технології за професійним спрямуванням” та “Основи академічного письма”, а також запроваджено дисципліну “Фізична культура та основи здоров'я людини” в якості позакредитної. Дисципліна “Культурна антропология та етнографія” згідно з пропозиціями студентів в ОП 2017 р. була замінена на “Історію первісного суспільства” та “Етнологію”. Причиною зміни була важкість опанування студентами цієї дисципліни на 1 курсі. З метою усвідомлення специфіки формування політичної і правової системи західноєвропейських держав рішенням кафедри було запроваджено в ОП 2017 р. дисципліну “Історія держави і права країн Західної Європи”. Для посилення навичок роботи з виявлення, опрацювання та охорони матеріальної і нематеріальної культурної спадщини поступила пропозиція від керівника бази музейно-архівної практики (провідний науковий співробітник “Історичного музею О.В. Суворова” О.П. Панкова) про доцільність включення в ОП 2019 р. навчальної дисципліни “Основи пам'яткознавства”.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Основним методом збирання пропозицій від здобувачів вищої освіти щодо змісту ОП, рівня викладання та якості освітньої діяльності є студентські опитування. В ІДГУ передбачено 3 види опитувань здобувачів вищої освіти: “Викладач очима студентів”, “Анкета першокурсника”, “Анкета випускника” (<http://idgu.edu.ua/quality-of-education#block-18938>), які проводяться онлайн за допомогою Google Forms. Анкети розробляються співробітниками навчально-методичного відділу та погоджуються з органами студентського самоврядування. Анкетування “Викладач очима студентів” вперше було запроваджено в 2017-2018 н.р., однак анкета суттєво оновлювалася кожного навчального року. На сьогодні анкета включає 2 блоки: “Оцінка якості викладання” (студенти оцінюють від 6 до 8 викладачів) та “Оцінка організації навчання та побуту студентів протягом семестру” (оцінюються якість ОП, рівень організації освітнього процесу, якість матеріально-технічної бази та побутових умов). Присутні як питання з конкретним переліком варіантів, так і відкриті питання, відповідаючи на які студенти можуть назвати переваги і недоліки під час викладання, доцільність існування певного освітнього компоненту в ОП, бажані для вивчення дисципліни тощо. Анкетування випускників (для заявленої ОП ще не здійснювалося) спрямовано на виявлення рівня задоволеності ОП та якістю освіти за весь період навчання. Результати анкетування обов'язково обговорюються на засіданнях ради з якості вищої освіти університету та факультетів.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Згідно з “Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІДГУ” одним із рівнів забезпечення якості є рівень здобувачів вищої освіти. Здобувачі вищої освіти залучаються до системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти через: безпосередню участь в моніторингових процесах (опитування з метою отримання зворотного зв'язку); представництво в управлінських, робочих і консультативно-дорадчих органах на загальноуніверситетському та факультетському рівнях (участь у роботі органів студентського самоврядування та студентських товариств (студентські ради, Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих вчених) й адміністративних структурах (вчені ради університету і факультетів, рада з якості вищої освіти університету, ради з якості вищої освіти факультетів, комісія академічної доброчесності, стипендіальна комісія тощо); інші форми колективної (ініціативні групи, фокус-групи) й індивідуальної активності (усні чи письмові звернення та пропозиції). Студентська рада університету (<http://idgu.edu.ua/studrada>) обирає серед свого складу відповідального за моніторинг якості вищої освіти та його заступника, які входять до ради з якості вищої освіти університету та здійснюють спільно з навчально-методичним відділом оцінювання якості освітньої діяльності.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання можуть: проводити експертну оцінку якості освітніх програм й надавати пропозиції щодо їх удосконалення; брати участь у засіданнях ради з якості вищої освіти та вченої ради університету, рад з якості вищої освіти та вчених рад факультетів із питань якості освітніх програм та організації освітнього процесу; бути членами екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти, комісій із захисту практик відповідно до чинних нормативних документів і положень. Приклади участі роботодавців у процедурах забезпечення якості за даною ОП: рекомендації до змісту археологічної практики студентів (директор Одеського археологічного музею проф. Бруяко І.В.); пропозиція про запровадження дисципліни “Основи пам'яткознавства” (провідний науковий співробітник “Історичного музею О.В. Суворова” О.П. Панкова); участь у комісії із захисту етнографічної практики (завідувачка відділу історії та культури “Історико-краєзнавчого музею Придунав'я” Акчеша А.В.). Одним із методів залучення роботодавців для перегляду ОП є анкетування, яке проводить Центр кар'єрного зростання (<http://bit.ly/38bmANh>). Зворотній зв'язок із роботодавцями здійснюється також на підставі проведення щорічних спільних заходів (ярмарків вакансій і круглих столів), договорів про співробітництво, а також різних видів наукової співпраці (наукове консультування, організація наукових конференцій тощо).

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Випуску за даною ОП ще не було, тому інформацію щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників надати зараз є неможливим. Однак, можна звернути увагу на діяльність та взаємозв'язок університету з випускниками інших спеціальностей, зокрема проведення анкетування серед них Центром кар'єрного зростання (<http://bit.ly/32HV6xM>). Даний підрозділ було створено згідно наказу № 22 від 11 лютого 2019 р., в січні 2020 р. затверджено "Положення про Центр кар'єрного зростання ІДГУ" (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhenye-centr-karerno-ho-zrostannja.pdf>). Основні види діяльності: проведення тренінгів та майстер-класів; опитування роботодавців і випускників; аналіз вакансій в регіоні та співпраця зі студентами щодо працевлаштування тощо. Робота Центру презентувалася під час участі ІДГУ в Двоступеневому стратегічному практикумі для керівництва ЗВО "Посилення викладання та навчання як стратегічна мета розвитку вищої освіти". Діяльність Центру висвітлюється на сайті університету (http://idgu.edu.ua/career_development_center) та сторінці Facebook (<http://bit.ly/36kKyFe>).

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Процедура внутрішнього забезпечення якості ОП відповідно до "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІДГУ" включає внутрішнє оцінювання освітньої програми, яке здійснюється з метою: підготовки до акредитації освітньої програми (самооцінювання); виявлення недоліків в організації освітнього процесу з певної освітньої програми та їх подолання. У разі виявлення порушень під час організації освітнього процесу на певній освітній програмі за поданням першого проректора, начальника навчально-методичного відділу або декана факультету ректор університету може призначити позачергове оцінювання якості освітньої програми. Випадків порушень за заявленою ОП не виявлено, результати опитувань студентів також не давали підстав для позачергового оцінювання якості ОП.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація заявленої ОП є первинною, однак у 2018 р. здійснювалася акредитація магістерської ОП "Історія. Історичне туризмознавство" за спеціальністю 032 "Історія та археологія". Експертною комісією були висловлені пропозиції, які були враховані й для заявленої ОП:

1. Посилити роботу професорсько-викладацького складу щодо підготовки та видання колективних монографій, підручників, навчальних посібників та методичних рекомендацій з дисциплін навчального плану (результат: видано "Історія і цивілізація Нижнього Дунаю. Колективна монографія" (2018), "Вони змінили історію (125 вихідців із Південної Бессарабії). Енциклопедичний науковий словник" (2019), "Документи та матеріали до історії греків Південної Бессарабії" (2019), "Документи та матеріали до історії болгар Південної Бессарабії" (2019));
2. Збільшити кількість публікацій наукових статей, зокрема іноземною мовою, у виданнях, які входять до наукометричних баз даних, зокрема Scopus, Web of Science, Index Copernicus (результат: за 2018-2019 рр. опубліковано 4 статті у виданнях, індексованих у Scopus, 22 - Index Copernicus);
3. Розширити запровадження новітнього інформаційного програмного забезпечення навчального процесу засобами електронних систем: платформи дистанційного навчання, електронних курсів з дисциплін навчального плану (результат: створені електронні навчальні курси в платформі Google Classroom із 24 навчальних дисциплін);
4. Продовжити підготовку науково-педагогічних кадрів кафедри української і всесвітньої історії та культури шляхом навчання в аспірантурі та докторантурі за перспективними напрямками наукових досліджень (результат: в аспірантурі за спеціальністю 032 "Історія та археологія" навчається 6 аспірантів, впродовж 2018-2019 рр. захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук - 2 особи).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Організація системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті здійснюється: на рівні Університету (вчена рада університету, рада з якості вищої освіти університету, навчально-методичний відділ, інші структурні підрозділи); на рівні факультетів (декани та їх заступники, вчені ради та ради з якості вищої освіти факультетів); на рівні кафедр (гаранти освітніх програм, завідувачі кафедр, науково-педагогічні працівники); на рівні здобувачів вищої освіти. Зміна підходів щодо структури системи забезпечення якості відбулася в жовтні 2019 р., коли було створено раду з якості вищої освіти ІДГУ та відповідні ради на факультетах. Їх склад і повноваження регулюються "Положенням про раду з якості вищої освіти" (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja__pro-radu-z-jakosti-vyshchoyi-osvity-idhu.pdf). Ефективному моніторингу і контролю забезпечення якості сприяє Автоматизована система управління "ВНЗ", яка запроваджена в 2017 р. В цілому, академічна спільнота має прямий і безпосередній вплив на встановлення і дотримання внутрішньо університетських академічних стандартів, створення і розширення навчальних можливостей, розвиток якості викладання й модернізацію навчання.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Координує діяльність структурних підрозділів Університету щодо забезпечення якості вищої освіти навчально-методичний відділ, у структурі якого функціонує сектор внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, ліцензування та акредитації, діяльність якого регламентується “Положенням про навчально-методичний відділ” (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/polozhennja-pro-navchalno-metodychnyj-viddil-idhu.pdf>). Діяльність цього відділу розпочалась у 2017 р. після об'єднання навчального відділу та відділу моніторингу якості вищої освіти. Його основною метою є реалізація стратегічних цілей університету щодо підвищення якості підготовки фахівців, впровадження інноваційних методів організації освітнього процесу, здійснення моніторингу змісту й результатів навчання здобувачів вищої освіти за певною освітньою програмою тощо. До системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти залучені інші структурні підрозділи Університету, зокрема ректорат, науково-методична рада, комісія академічної доброчесності, Центр кар'єрного зростання, Центр інформаційних технологій, відділ міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури, Центр неперервної освіти та бібліотека, які відповідно до своїх повноважень здійснюють контроль за навчально-методичним, кадровим, матеріально-технічним та інформаційним забезпеченням освітнього процесу, а також виконують інші функції, пов'язані з моніторингом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Перелік основних документів, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу наведено на сторінці “Публічна інформація” (<http://idgu.edu.ua/public-information>). Серед них найважливішими є: Статут ІДГУ, Колективний договір, “Правила внутрішнього розпорядку”, “Положення про організацію освітнього процесу”, “Кодекс академічної доброчесності”, “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти” тощо. Проекти внутрішніх положень проходять процедуру громадського обговорення через веб-сайт університету (http://idgu.edu.ua/public_discussion), обговорюються на засіданнях ради з якості вищої освіти, вчених рад факультетів, кафедр. Інформація до кафедр і деканатів надсилається через корпоративну електронну пошту та Telegram-канали структурних підрозділів.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://idgu.edu.ua/opp>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/osvitnja-prohrama-032-istorija-ta-arheolohija-bakalavr-2016.pdf> ; http://idgu.edu.ua/programs_of_edu_disciplines#block-20665

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

До сильних сторін ОП належать: унікальність програми (орієнтація на європейську історію та євроінтеграційні процеси, врахування регіонального контексту); поєднання теоретичної складової, дослідницьких навичок і практичних умінь з метою здобуття ширших можливостей у працевлаштуванні та продовженні навчання за другим (магістерським) рівнем; розвиток комунікативних навичок (посилене вивчення іноземної мови); кадровий потенціал; забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії шляхом вибору дисциплін із широкого переліку; чіткість і прозорість критеріїв оцінювання результатів навчання; залучення професіоналів-практиків до викладання; зворотній зв'язок зі студентами.

Серед слабких сторін можна відзначити замалий контингент студентів, що пояснюється загальним зменшенням показників вступу до регіональних ЗВО, обмежені фінансові можливості щодо залучення зовнішніх стейкхолдерів у забезпеченні якості освіти, недостатньо розвинена академічна мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ОП.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

З метою розвитку ОП ІДГУ впродовж найближчих 3 років планує здійснити такі заходи: розширити участь у міжнародних програмах академічної мобільності студентів; залучати до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців; продовжити оновлення кабінетів, лабораторій, поповнення їх сучасними видами обладнання, устаткуванням; підвищення частки молодих учених у складі науково-педагогічних працівників ОП; збільшити кількість наукових публікацій науково-педагогічних працівників кафедри за профілем дисциплін, що викладаються на кафедрі у фахових виданнях та виданнях наукометричних баз, зокрема Scopus та Web of Science.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Кічук Ярослав Валерійович

Дата: 05.03.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Виробнича практика (етнографічна)	практика	ОК 27. Виробнича практика (етнографічна).pdf	kBfy/q6Nt6aUqKGYMIZ02uZYF40TXBxBEtXoJoPR2iY=	Проходження практики не потребує додаткового матеріально-технічного забезпечення.
Навчальна практика (музейна, архівна)	практика	ОК 26. Навчальна практика (музейна, архівна).pdf	xbSxcmNJQvrduK/hTUol/Mc9AhqLn3bOjiA3esQE2Y8=	Проходження практики не потребує додаткового матеріально-технічного забезпечення.
Навчальна практика (археологічна)	практика	ОК 25. Навчальна практика (археологічна).pdf	as3YEQvJjkSz6qdfT0kydTPvzGar38RLtzCGX9/XvwQ=	Проходження практики не потребує додаткового матеріально-технічного забезпечення.
Курсова робота з всесвітньої історії	курсорова робота (проект)	ОК 24. Курсова робота з всесвітньої історії.pdf	2WR+Qi7NXmylKiW99eu+2sZn1HeqaKO4xMxXeQDq55o=	Підготовка курсової роботи не потребує додаткового матеріально-технічного забезпечення.
Курсова робота з історії України	курсорова робота (проект)	ОК 23. Курсова робота з історії України.pdf	2Qc2lyE+hNE7VRzfPmPNTTr2wAyVOaPFrnr5TigXRCwY=	Підготовка курсової роботи не потребує додаткового матеріально-технічного забезпечення.
Ділова англійська мова	навчальна дисципліна	ОК 22. Ділова англійська мова.pdf	T2QLoRRBmS5OzqC8q5O14HnoEuj+qAlw6pRmHblIfGU=	Кабінет англійської мови та перекладу – ауд. 512 (корпус №1), 90,5 м2: 12 персональних комп'ютерів, Pentium/Celeron, введені в експлуатацію у 2011 р.
Англійська мова за професійним спрямуванням	навчальна дисципліна	ОК 21. Англійська мова за професійним спрямуванням.pdf	9vKgUTICsLNIN9vVFgu4oputcb3hQp+70htSd32IkFg=	Кабінет англійської мови та перекладу – ауд. 512 (корпус №1), 90,5 м2: 12 персональних комп'ютерів, Pentium/Celeron, введені в експлуатацію у 2011 р.
Практичний курс англійської мови	навчальна дисципліна	ОК 20. Практичний курс англійської мови.pdf	DvgCc/LirgNoSA6BPhnO0NzLoG45q5mZB1YWvzfUPXME=	Кабінет англійської мови та перекладу – ауд. 512 (корпус №1), 90,5 м2: 12 персональних комп'ютерів, Pentium/Celeron, введені в експлуатацію у 2011 р.

Інституційно-правові основи Європейського Союзу	навчальна дисципліна	OK 19. <i>Інституційно-правові основи Європейського Союзу.pdf</i>	ByPOT6k0ihtpcQ9DKe2//A9oaG5WEB/W0UuW3xeFJFE=	Мультимедійна аудиторія – ауд. 110 (корпус №1), 112,4 м2: 12 персональних комп'ютерів, Intel core i5, введені в експлуатацію у 2016 р.; мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2016 р.; найменування пакетів прикладного програмування (у тому числі ліцензованого) – Windows 10 (1909), LibreOffice 5.3; наявні канали доступу до мережі Інтернет.
Історія європейської інтеграції	навчальна дисципліна	OK 18. <i>Історія європейської інтеграції.pdf</i>	zlxWlQQWkBcbUzyNfmMbtJm4fkrq3ezwd/aLxuWQlTY=	Мультимедійна аудиторія – ауд. 112 (корпус №1), 72,0 м2: мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2019 р.; наявні канали доступу до мережі Інтернет.
Історія європейської культури	навчальна дисципліна	OK 17. <i>Історія європейської культури.pdf</i>	ZVjNfich6zbzDWlocOidd0dP4wVqGeTEX3aRiycKY4Q=	Мультимедійна аудиторія – ауд. 112 (корпус №1), 72,0 м2: мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2019 р.; наявні канали доступу до мережі Інтернет.
Методика викладання історії	навчальна дисципліна	OK 16. <i>Методика викладання історії.pdf</i>	zcsk566Zsg/fGZ/uf+luO1Q0rZlsvkMTcUErVciYo=	Мультимедійна аудиторія – ауд. 113 (корпус №1), 67,0 м2: 11 персональних комп'ютерів, Pentium/Celeron, введені в експлуатацію у 2017 р.; мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2017 р.; найменування пакетів прикладного програмування (у тому числі ліцензованого) – Windows 10 (1909), JoyClass, LibreOffice 5.3; наявні канали доступу до мережі Інтернет.
Основи педагогіки та психології	навчальна дисципліна	OK 15. <i>Основи педагогіки та психології.pdf</i>	4jisS5E2gcziFF5pjX15dlFhWgwfjzlaSpuOVQVWds=	Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення.
Українська та зарубіжна історіографія	навчальна дисципліна	OK 14. <i>Українська та зарубіжна історіографія.pdf</i>	UiYnqEwr0oGm0rEMYa7yQ/xUIW8Ctfa4L4aAvFeW4cl=	Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення.
Археологія	навчальна дисципліна	OK 13. <i>Археологія.pdf</i>	blrAJSUhhDx6l/OEClrYoa+xHNtdH9pYV68VcrtyjV8=	Спеціалізована аудиторія – ауд. 114 (корпус №1), 72,0 м2: мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2019 р.; наявні канали доступу до мережі Інтернет.

	дисципліна	<i>Археологія.ppt</i>		лабораторія "Історико-краєзнавчий музей", Центр усної історії – ауд. 205 (корпус №1), 34 м2: зберігаються археологічні, нумізматичні, етнографічні колекції; проектор Epson H692B (переносний), введений в експлуатацію у 2016 р.; проекційний екран 2016 (переносний).
Історичне краєзнавство, музеєзнавство та архівознавство	навчальна дисципліна	<i>OK 12. Історичне краєзнавство, музеєзнавство та архівознавство.pdf</i>	MtctyzOVMD+1bKqIPnOUNafoou/Ahak5psKg30cc2d0=	Спеціалізована лабораторія "Історико-краєзнавчий музей", Центр усної історії – ауд. 205 (корпус №1), 34 м2: зберігаються археологічні, нумізматичні, етнографічні колекції; проектор Epson H692B (переносний), введений в експлуатацію у 2016 р.; проекційний екран 2016 (переносний).
Спеціальні історичні дисципліни	навчальна дисципліна	<i>OK 11. Спеціальні історичні дисципліни.pdf</i>	4rX+Y1HxPnEsZgtn/tkgFdSjUQ/LMs0ShtJD0srQFdE=	Спеціалізована лабораторія "Історико-краєзнавчий музей", Центр усної історії – ауд. 205 (корпус №1), 34 м2: зберігаються археологічні, нумізматичні, етнографічні колекції; проектор Epson H692B (переносний), введений в експлуатацію у 2016 р.; проекційний екран 2016 (переносний).
Культурна антропологія та етнографія	навчальна дисципліна	<i>OK 10. Культурна антропологія та етнографія.pdf</i>	nbvHeHMDIS9/BjnpbyOCbp0OZUQCUBsT9vrxdceF1PM=	Мультимедійна аудиторія – ауд. 113 (корпус №1), 67,0 м2: 11 персональних комп'ютерів, Pentium/Celeron, введені в експлуатацію у 2017 р.; мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2017 р.; найменування пакетів прикладного програмування (у тому числі ліцензованого) – Windows 10 (1909), JoyClass, LibreOffice 5.3; наявні канали доступу до мережі Інтернет.

Історія країн Центрально-Східної Європи	навчальна дисципліна	<i>OK 09. Історія країн Центрально-Східної Європи.pdf</i>	twGM6CzCscbcUQI0BEeDeRP5pEZWETk4CubyB5QveB8=	Мультимедійна аудиторія – ауд. 112 (корпус №1), 72,0 м2: мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2019 р.; наявні канали доступу до мережі Інтернет.
Новітня історія країн Західної Європи	навчальна дисципліна	<i>OK 08. Новітня історія країн Західної Європи.pdf</i>	+zJ8k0VhNPO7/d6YDB5UmjLiFaguwl4MwiPacjVAm4A=	Мультимедійна аудиторія – ауд. 112 (корпус №1), 72,0 м2: мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2019 р.; наявні канали доступу до мережі Інтернет.
Історія західної цивілізації	навчальна дисципліна	<i>OK 07. Історія західної цивілізації.pdf</i>	4kh8HwJ4gDEFGFQMKrixKtS28iT1N2OGCMiIV3pjE4=	Мультимедійна аудиторія – ауд. 110 (корпус №1), 112,4 м2: 12 персональних комп'ютерів, Intel core i5, введені в експлуатацію у 2016 р.; мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2016 р.; найменування пакетів прикладного програмування (у тому числі ліцензованого) – Windows 10 (1909), LibreOffice 5.3; наявні канали доступу до мережі Інтернет.
Історія античної цивілізації	навчальна дисципліна	<i>OK 06. Історія античної цивілізації.pdf</i>	KEY8LEyCmqnUcgjL5KQ0pthaGwOnMhCfulonRn57/mg=	Мультимедійна аудиторія – ауд. 113 (корпус №1), 67,0 м2: 11 персональних комп'ютерів, Pentium/Celeron, введені в експлуатацію у 2017 р.; мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2017 р.; найменування пакетів прикладного програмування (у тому числі ліцензованого) – Windows 10 (1909), JoyClass, LibreOffice 5.3; наявні канали доступу до мережі Інтернет.
Історія України та української культури	навчальна дисципліна	<i>OK 05. Історія України та української культури.pdf</i>	dYDCmLBHyCKvdqzQMYqqkdh4GZQRW/w45SF9VmZah9I=	Спеціалізована лабораторія "Історико-краєзнавчий музей", Центр усної історії – ауд. 205 (корпус №1), 34 м2: зберігаються археологічні, нумізматичні, етнографічні колекції:

				проектор Epson H692B (переносний), введений в експлуатацію у 2016 р.; проекційний екран 2016 (переносний).
Вступ до історії з основами наукових досліджень	навчальна дисципліна	OK 04. Вступ до історії з основами наукових досліджень.pdf	KEO+YW28XH0RMSg7vNBe8pKMNLedpjskusUCKXxaV/g=	Мультимедійна аудиторія – ауд. 110 (корпус №1), 112,4 м2: 12 персональних комп'ютерів, Intel core i5, введені в експлуатацію у 2016 р.; мультимедійна дошка Presenter 80, введена в експлуатацію у 2016 р.; найменування пакетів прикладного програмування (у тому числі ліцензованого) – Windows 10 (1909), LibreOffice 5.3; наявні канали доступу до мережі Інтернет.
Українська мова	навчальна дисципліна	OK 03. Українська мова.pdf	AtlwttWYUrY4zdvPXsGce5JWC+J+g70hZCEaGbnjntM=	Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення.
Соціально-політичні студії	навчальна дисципліна	OK 02. Соціально-політичні студії.pdf	rrocM9R4VH+eBZ0opgZF9gkNkcFa4H7K7LN1CiRpyXA=	Музей ІДГУ, Центр громадянської освіти – ауд. 202 (корпус №1): проектор BenQ TW533 (переносний), введений в експлуатацію у 2018 р.; проекційний екран 2016 (переносний).
Філософія	навчальна дисципліна	OK 01. Філософія.pdf	YppOmWaXbwbFMZ3QDfNXyRTVrqd43KAHpxlshyj0lqA=	Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення.
Виробнича практика (дослідницька, педагогічна)	практика	OK 28. Виробнича практика (дослідницька, педагогічна).pdf	yZlnzEOoJY19WrJLnigc7jp6nZIWOfEwpCzMNDfCLqs=	Проходження практики не потребує додаткового матеріально-технічного забезпечення.
Підготовка кваліфікаційної роботи	практика	OK 29. Кваліфікаційна робота.pdf	wAL7a0JRhfjPtJACuUAcb80iVN3HZ0KQcYi0bQ+BG0=	Проходження практики не потребує додаткового матеріально-технічного забезпечення.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх	Обґрунтування
--------------	-----	--------	-----------------------	------------------------	------	-----------------------------	---------------

						викладає викладач на ОП	
146525	Гончарова Наталія Олександрівна	Доцент			0	Методика викладання історії	Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1998 р., Ізмаїльський державний педагогічний інститут, спеціальність: українська мова і література та історія, кваліфікація: вчитель української мови і літератури та історії. 2. 2007 р., кандидат історичних наук (07.00.01 – історія України). 3. 2009 р., за атестатом доцент кафедри всесвітньої історії (серія 12ДЦ № 022846). Стаж: 19 років, 6 місяців. Навчальний підручник: 1. Методика викладання історії у вищій школі: навчальний посібник. Харків-Ізмаїл: ФОП Шейніна О.В., 2009. 328 с. (гриф МОН, лист № 1/11-6394 від 3.08.2009 р.). Наукові статті: 1. Стан сучасної освіти в Україні в оцінках студентської молоді. Теорія і практика сучасної науки: Матеріали ІІІ-ї Міжнародної науково- практичної конференції, м. Київ, 29-30 червня 2018 р. Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2018. С. 57-60. 2. Методичні засади викладання спецкурсу «Благодійна діяльність дворянства Півдня України» у вищому навчальному закладі. Нові завдання та напрями педагогіки та психології у ХХІ столітті: Матеріали міжнародної науково- практичної конференції, м. Київ, 16 листопада 2013 р. К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2013. С. 45-48. 3. Методичні засади вивчення історичних постатей (на прикладі спецкурсу «Благодійна діяльність дворянства Південної України в ХІХ – на початку ХХ ст.»). Актуальні проблеми методики викладання історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін: Матеріали ІV Міжнародної науково-практичної конференції / упоряд. Г.Г. Яковенко. Х.: Видавництво Харківського національного автомобільно- дорожнього університету, 2012.

Вип. 4. С. 16-20.
4. Інтерактивні методи у вузівській історичній освіті. Михайло-Архангельские чтения: сборник материалов Международной научно-практической конференции / Приднестровский государственный университет им. Т.Г. Шевченко. Рыбница: ОАО «Рыбницкая типография», 2011. С. 297-300.

5. Дидактичні аспекти підвищення якості семінарських занять з історичних дисциплін у ВНЗ. Актуальні проблеми методики викладання історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін у вищих навчальних закладах: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / упоряд. Г.Г. Яковенко. Х.: ФОП Павлов М.Ю., 2010. С. 12-18.

6. Практичні аспекти впровадження інноваційних технологій у навчання історії у вищій школі. Михайло-Архангельские чтения: сборник материалов Международной научно-практической конференции / Приднестровский государственный университет им. Т.Г. Шевченко. Рыбница: ОАО «Рыбницкая типография», 2010. С. 137-140.

7. Педагогічна практика студентів історичної спеціальності : навчально-методичний посібник. Ізмаїл: КП «Ізмаїльська міська друкарня», 2009. 80 с.

8. Використання комп'ютерних технологій при викладанні історії у ВНЗ. Рыбница православная: сборник материалов Международной научно-просветительской конференции / Приднестровский государственный университет им. Т.Г. Шевченко. Рыбница: ГУП «Рыбницкая типография», 2009. С. 174-176.

9. Особливості методичного забезпечення самостійної роботи студентів при викладанні історії. Актуальні проблеми методики викладання історії, правознавства та суспільствознавчих дисциплін у вищих навчальних закладах: матеріали Міжнародної науково-

						<p>практичної конференції / упоряд. Г.Г. Яковенко. Х.: ФОП Павлов М.Ю., 2009. С. 95-101.</p> <p>10. Розвивально-діалогічний потенціал лекції при викладанні історії у ВНЗ. Вісник післядипломної освіти: збірник наукових праць / Університет менеджменту освіти АПН України, Асоціація безперервної освіти дорослих / редкол. О.Л.Онуфрієва та ін. К.: Геопринт, 2008. Вип. 9 / гол. ред. В.В. Олійник. С. 10-17.</p> <p>Підвищення кваліфікації: 1. Підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди» (дистанційна форма) з 19.12.2016 р. по 18.06.2017 р. (довідка № 509 від 19.06.2017 р.).</p>
164665	Васильєва Ольга Анатоліївна	Доцент			0	<p>Основи педагогіки та психології</p> <p>Кафедра загальної та практичної психології. Кваліфікація: 1. 1990 р., Ізмаїльський державний педагогічний інститут, спеціальність: педагогіка та методика початкового навчання, кваліфікація: вчитель початкових класів. 2. 2002 р., кандидат педагогічних наук (13.00.04 – теорія і методика професійної освіти). 3. 2004 р., за атестатом доцент кафедри психології (серія 02ДЦ № 001005). 4. 2014 р, Ізмаїльський державний гуманітарний університет, кваліфікація: практичний психолог у закладах освіти. Стаж: 26 років, 1 місяць .</p> <p>Наукові статті: 1. Психологія ділового спілкування: Навчальний посібник. Ізмаїл :РВВК ІДГУ, 2019. 160 с. 2. Модель профілактики булінгу в підлітковому віці. Science progress in European countries: new concepts and modern solutions: Papers of the 9th International Scientific Conference. September 6. 2019. Stuttgart, Germany. P. 79-91. 3. Фактори впливу на процес соціалізації студентів та її механізми. Соціалізація і ресоціалізація особистості в умовах сучасного суспільства, 8-9 листопада 2018 р. Матеріали VI міжнародної науково-практичної</p>

						<p>конференції. К.: В-во «Віваріо» 2018. С. 31-32.</p> <p>4. Взаємодія вчителя й учнів як передумова результатного формування пізнавальних інтересів школярів. II Дунайські наукові читання: духовно-творча константа особистості: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю педагогічного факультету Ізмайльського державного гуманітарного університету. Ізмаїл: РВВ ІДГУ; «СМИЛ», 2016. С. 166-168.</p> <p>5. До питання про професійний розвиток особистості. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах». Збірник наукових праць. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2016. С. 7-11.</p>
71832	Чорна Ліана Володимирівна	Доцент			0	<p>Українська та зарубіжна історіографія</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1993 р., Одеський державний університет ім. І.І. Мечникова, спеціальність: історія, кваліфікація: історик, викладач історії та суспільствознавства. 2. 2006 р., кандидат історичних наук (07.00.01 – історія України). 3. 2012 р., за атестатом доцент кафедри історії України (серія 12ДЦ № 030039). Стаж: 23 роки, 10 місяців.</p> <p>Наукові статті:</p> <p>1. Теоретико-методологічні засади та історіософія наукової школи Володимира Антоновича. Науковий вісник Ізмайльського державного гуманітарного університету. Ізмаїл, 2016. Вип. 34. С. 143-148.</p> <p>2. Національні традиції української історіографії в зарубіжному українознавстві (60-80-і рр. XX ст.) Проблеми становлення української державності. Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції з міжнародною участю (до 25-річчя Незалежності України). Ізмаїл: РВВ</p>

						<p>ІДГУ, 2016. С. 147-150. Підвищення кваліфікації: 1. Підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди» (дистанційна форма) з 04.09.2017 р. по 04.03.2018 р. (довідка №225 від 07.03.2018 р.). 2. Стажування на факультеті історії, філософії та теології Галацького державного університету «Дунеря де Жос», на тему: «Обмін досвідом та практична діяльність в сфері освіти», 21-25 травня 2018 р.</p>
310492	Татаринов Іван Євгенович	доцент			0	<p>Археологія</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 2012 р., Ізмаїльський державний гуманітарний університет, спеціальність: історія, кваліфікація: історик, вчитель історії. 2. 2016 р., кандидат історичних наук, (07.00.02 – всесвітня історія). Стаж: 3 роки, 9 місяців. Досвід практичної роботи: 1. 2016-2019 рр., участь в археологічних експедиціях у с. Орловка (Україна), с. Бутучени (Республіка Молдова), с. Слава Руса (Румунія), м. Сорока (Республіка Молдова). Підвищення кваліфікації: 1. Стажування у Софійському університеті «Св. Климент Охридски» (Свідоцтво № 1291/12.08.2019).</p>
5331	Сорока Тетяна Вячеславівна	Доцент			0	<p>Ділова англійська мова</p> <p>Кафедра англійської мови та перекладу. Кваліфікація: 1. 2002 р., Ізмаїльський державний гуманітарний університет, спеціальність: мова та література (англійська мова), кваліфікація: магістр педагогічної освіти, викладач англійської мови та зарубіжної літератури. 2. 2007 р., кандидат філологічних наук (10.02.15 – загальне мовознавство). 3. 2012 р., за атестатом доцент кафедри англійської мови та перекладу (серія 12ДЦ № 030037). Стаж: 17 років, 5 місяців. Наукові статті: 1. Лексикографія як джерело представлення</p>

						семантичної структури аксіономів. Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології. Слов'янськ, 2019. Вип. 8. С. 57-61. 2. Семантичні властивості генералізованих сем англійських аксіономів. Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології. Слов'янськ, 2018. Вип. 7. С. 45-51. 3. Current Scientific Methods in European Linguistic Researches: Theoretical Justification. Journal of Danubian Studies and Research. Galati, Romania : Editura Universitara Danubius, 2018. Vol. 8. No 2. P. 68-74.
175728	Ткаченко Лариса Харитонівна	Викладач			0	Англійська мова за професійним спрямуванням Кафедра англійської мови та перекладу. Кваліфікація: 1. 1983 р., Ізмаїльський державний педагогічний інститут, спеціальність: іноземна мова, кваліфікація: учитель англійської мови. Стаж: 27 років, 1 місяць. Наукові статті: 1. Developing listening and speaking skills at the English lessons. Text et culture: Збірник наукових праць. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2019. Вип. 4. С. 65-70. 2. Ways of motivation in learning foreign languages. IV Дунайські наукові читання: гуманітарна освіта в теорії та практиці: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (23 жовтня 2018 р.). Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2018. С. 116-118.
119612	Олейнікова Галина Олександрівна	Доцент			0	Практичний курс англійської мови Кафедра англійської мови та перекладу. Кваліфікація: 1. 1991 р., Ізмаїльський державний педагогічний інститут, спеціальність: іноземні мови, кваліфікація: учитель англійської і німецької мов. 2. 2010 р., кандидат філологічних наук (10.02.04 – германські мови). 3. 2013 р., за атестатом доцент кафедри англійської мови та перекладу (серія 12ДЦ № 034725). Стаж: 25 років, 3 місяці. Наукові статті: 1. A Synergetic Approach of the Multicultural Space of the World. Danubius, XXXV. Supliment. Galati, 2017. P. 151-159. 2. Синергетика як

						<p>методологічна основа полікультурного дослідження мови. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Вип. 41. Ізмаїл, 2019. С. 50-56.</p> <p>3. Гідроніми як невід'ємні маркери мовної картини світу. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Вип. 44. Ізмаїл, 2019. С. 41-46.</p> <p>Підвищення кваліфікації: 1. Стажування у Комунальному ВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» (свідоцтво ПК 021397994/000054-17).</p>
125383	Кічук Ярослав Валерійович	Професор			0	<p>Інституційно-правові основи Європейського Союзу</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1997 р., Ізмаїльський державний педагогічний інститут, спеціальність: іноземні мови (англійська і німецька), кваліфікація: вчитель англійської і німецької мов. 2. 1999 р., Одеська державна юридична академія, спеціальність: правознавство, кваліфікація: юрист. 3. 2010 р., доктор педагогічних наук (13.00.04 - теорія і методика професійної освіти). 4. 2012 р., за атестатом професор кафедри суспільних наук (серія 12ПР № 007599). Стаж: 20 років, 8 місяців. Наукові статті: 1. Стратегічна місія освіти: модернізація траєкторії розвитку. Особливості та тенденції розвитку правотворчості в умовах трансформації суспільства: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 2015. С. 129-130. Підвищення кваліфікації: 1. Підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди» (дистанційна форма) з 04.09.2017 р. по 04.03.2018 р. (довідка №225 від 07.03.2018 р.).</p>
71832	Чорна Ліана Володимирівна	Доцент			0	<p>Історія європейської культури</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1993 р., Одеський державний університет ім. І.І. Мечникова, спеціальність: історія, кваліфікація: історик,</p>

викладач історії та суспільствознавства. 2. 2006 р., кандидат історичних наук (07.00.01 – історія України). 3. 2012 р., за атестатом доцент кафедри історії України (серія 12ДЦ № 030039).
Стаж: 23 роки, 10 місяців.
Навчальні посібники (у співавторстві):
1. Документи та матеріали до історії греків Південної Бессарабії. Серія: Історико-культурна спадщина Південної Бессарабії. Вип. 1 / Упорядники Л. Циганенко, В. Дроздов, Л. Чорна. Ізмаїл, Ірбіс, 2019. 140 с.
Наукові статті:
1. Culturaland Educational Acivities of the Bulgarians from the Ukrainian Danubian Region, at the Beginning of the XXI-th Century (Based on Materials from the Periodicals), Danubius, XXXV-Supliment, Galati, 2017, p. 49-56.
2. Актуальні питання збереження культурної спадщини в мультикультурному оточенні (на матеріалах України та Молдови). Науковий вісник ІДГУ. Серія «Історія». Вип. 37. Ізмаїл, 2017. С. 151-156.
3. Освіта в Українському Подунав'ї у 60-80-рр. XX ст. Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції «Теоретичні, методичні та практичні проблеми історії, філософії, соціології, політології, правознавства» (20 січня 2017 р.). Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2017. С. 155-160.
4. Афонська спадщина в українській історії та культурі. Науковий вісник ІДГУ. Серія «Історія». Вип. 40. Ізмаїл, 2019. С. 197-203.
5. Соціокультурні процеси в українській діаспорі Румунії (20-80-ті роки XX ст.). Науковий вісник ІДГУ. Серія «Історія». Вип. 43. Ізмаїл, 2019. С. 191-197.
Підвищення кваліфікації:
1. Підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди» (дистанційна форма) з 04.09.2017 р. по 04.03.2018 р. (довідка №225 від 07.03.2018 р.).

						2. Стажування на факультеті історії, філософії та теології Галацького державного університету «Дунеря де Жос», на тему: «Обмін досвідом та практична діяльність в сфері освіти», 21-25 травня 2018 р.
308455	Акчебаш Альона Василівна	викладач			0	<p>Історичне краєзнавство, музеєзнавство та архівознавство</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 2008 р., Ізмаїльський державний гуманітарний університет, спеціальність: педагогіка і методика середньої освіти. Історія, кваліфікація: магістр педагогічної освіти, викладач історії. Стаж: 9 років, 6 місяців. Наукові статті: 1. Грецька династія Захаріаді: від величі до депортації. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Серія «Історичні науки». Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2019. Вип. 40. С.7-14. 2. Переслідування віруючих п'ятидесятників у Ізмаїлі. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Серія «Історичні науки». Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2019. Вип. 43. С.7-15 . Досвід практичної роботи: 1. 2011-2019 рр., Ізмаїльський історико-краєзнавчий музей Придунав'я (2011-2015 рр. – науковий співробітник, 2015-2019 рр. – завідувач відділу історії та культури). 2. 2018 р., участь у семінарі-інтенсиві «Патріотично-просвітницька місія сучасного музею» за напрямками: «Національно-патріотична місія сучасного музею», «Травматична історія ХХ ст.», «Український визвольний рух ХХ ст. : особливості музейних реконструкцій», «Сучасні події на Сході України: нарації, інтерпретації, репрезентації» на базі Національного музею історії України у Другій світовій війні. Меморіальний комплекс» (7-8 червня 2018 р., м. Київ).</p>
146525	Гончарова Наталія Олександрівна	Доцент			0	<p>Спеціальні історичні дисципліни</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1998 р., Ізмаїльський</p>

державний педагогічний інститут, спеціальність: українська мова і література та історія, кваліфікація: вчитель української мови і літератури та історії. 2. 2007 р., кандидат історичних наук (07.00.01 – історія України). 3. 2009 р., за атестатом доцент кафедри всесвітньої історії (серія 12ДЦ № 022846). Стаж: 19 років, 6 місяців.

Навчальний посібник (у співавторстві):

1. Джерела історії Південної Бессарабії (з найдавніших часів до кінця XIX ст.) / відп. упоряд. Н.О. Гончарова. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2013. 191 с.

Наукові статті:

1. Усноісторичний метод як інструмент вивчення етнофольклорних особливостей. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Серія «Історичні науки». Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2019. Вип. 40. С. 44-49.

2. Методичні засади реалізації соціальних аспектів усноісторичних досліджень. III-ї Дунайські наукові читання: Голод 1946-1947 рр.: історичні, філософсько-психологічні та педагогічні аспекти: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Ізмаїл, 18-19 травня 2017 р. Ізмаїл: РВВ ІДГУ; СМІЛ, 2017. С. 54-58.

3. Історія благодійності південноукраїнського дворянства в документах Інституту рукопису. Теоретичні, методичні та практичні проблеми історії, філософії, соціології, політології, правознавства: Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції, м. Ізмаїл, 20 січня 2017 р. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2017. С. 39-43.

4. «Повне зібрання законів Російської імперії» як джерело дослідження дворянських опік Півдня України. Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Збірник наукових праць. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. Вип. 18. С. 133-142.

5. «Екатеринославские епархиальные ведомости» як

						<p>джерело вивчення історії доброчинності дворянства. Сторінки історії: збірник наукових праць. К : НТУУ «КПІ», 2015. Вип. 39. С. 26-33.</p> <p>6. Путівники як джерело з історії дворянської благодійності в Одесі наприкінці XIX – на початку XX ст. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди. Серія «Історія та географія». Харків: Колегіум, 2013. Вип. 47. С. 173-176.</p> <p>7. Періодичні видання як джерело з історії дворянської доброчинності в південноукраїнських губерніях Російської імперії. Архівознавчі та джерелознавчі галузі знань: проблеми взаємодії на сучасному етапі: матеріали наукової конференції з міжнародною участю, м. Київ, 14 березня 2013 р. К.: ДЦЗД НАФ України, 2013. С. 38-42.</p> <p>Підвищення кваліфікації: 1. Підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди» (дистанційна форма) з 19.12.2016 р. по 18.06.2017 р. (довідка № 509 від 19.06.2017 р.).</p>
37796	Церковна Віра Георгіївна	Завідувач кафедри			0	<p>Історія європейської інтеграції</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1984 р., Одеський державний університет ім. І.І. Мечникова, спеціальність: історія, кваліфікація: історик, викладач історії та суспільствознавства. 2. 2002 р., кандидат історичних наук (07.00.01 – історія України). 3. 2007 р., за атестатом доцент кафедри всесвітньої історії (серія 12ДЦ № 016524). Стаж: 32 роки, 5 місяців. Наукові статті: 1. Болонский процесс: опыт и проблемы. Simpozionul științifico- practic internațional «Rolul cooperării interuniversitare din Euroregiunea «Dunărea de Jos», 8-9 dec., 2005 Cahul / resp. ed.: IonȘișcanu. Ch.: Bons Offices, 2006. P. 36-41. 3. The “Lower Danube” Euroregion as a Form of Cross-Border Cooperation. Journal of Danubian Studies and</p>

						Research, Vol. 3, № 2 (2013). P. 161-168. Підвищення кваліфікації: 1. Стажування в Одеському національному університеті ім. І.І. Мечникова, кафедра нової та новітньої історії, за програмою «Історія та археологія» (довідка № 02-01-2272 від 10.11.2016 р.).
310492	Татаринів Іван Євгенович	доцент			0	Історія країн Центрально-Східної Європи Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 2012 р., Ізмаїльський державний гуманітарний університет, спеціальність: історія, кваліфікація: історик, вчитель історії. 2. 2016 р., кандидат історичних наук, (07.00.02 – всесвітня історія). Стаж: 3 роки, 9 місяців. Колективна монографія (у співавторстві): 1. Перша світова війна і революції: вектори соціокультурних трансформацій : Колективна монографія. К.: Кондор Видавництво, 2017. 280 с. Наукові статті: 1. Capturing the Turkish Fortress on Danube as the Decisive Factor in the Victory of Russia in the Russo-Turkish war of 1787-1791/ Ivan Tatarinov // Journal of Danubian Studies and Research. 2013. Vol. 3, №2. P. 303-310. Підвищення кваліфікації: 1. Стажування у Софійському університеті «Св. Климент Охридски» (Свідоцтво № 1291/12.08.2019).
142674	Запорожченко Олексій Володимирович	Доцент			0	Соціально-політичні студії Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1997 р., Ізмаїльський державний педагогічний інститут, спеціальність: іноземні мови (французька і англійська), кваліфікація: вчитель французької і англійської мов. 2. 2001 р., кандидат філософських наук, (09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії). 3. 2005 р., за атестатом доцент кафедри суспільних наук (серія 02ДЦ № 014057). Стаж: 19 років, 11 місяців Колективна монографія (у співавторстві): 1. Українське Придунав'я у світлі гуманітарних досліджень: до 75-

						<p>річчя Ізмаїльського державного гуманітарного університету: Колективна монографія. Ізмаїл: СМІЛ, 2015. 230 с.</p> <p>Наукові статті:</p> <p>1. Україна в контексті глобалізаційних процесів. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. № 37. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2017. С. 242-249.</p> <p>2. Трансформації ідентичності в умовах інформаційної глобалізації. Актуальні проблеми філософії та соціології. Науково-практичний журнал. 2016. Вип. 10. С. 47-50.</p> <p>3. Антропологічні проблеми інформаційного суспільства. Науковий журнал «Молодий вчений». №12.1 (40). 2016. С. 81-86.</p> <p>4. Людина в умовах інформаційного суспільства. Теоретичні, методичні та практичні проблеми історії, філософії, соціології, політології, правознавства. Зб. наук. праць за матеріалами науково-практичної конференції (20 січня 2017 р.). Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2017. С. 48-52.</p>	
190130	Мельникова Руслана Миколаївна	Доцент			0	Українська мова	<p>Кафедра української мови і літератури. Кваліфікація: 1. 1989 р., Ізмаїльський державний педагогічний інститут, спеціальність: російська мова і література, кваліфікація: вчитель російської мови та літератури. 2. 1996 р., Херсонський державний педагогічний інститут ім. Н.К. Крупської; спеціальність: українська мова та література, кваліфікація: вчитель української мови та літератури. 3. 1998 р., кандидат педагогічних наук (13.00.02 – теорія та методика навчання російської мови); 4. 2002 р., за атестатом доцент кафедри практичного курсу та методики викладання української мови (серія ДЦ № 004763). Стаж: 27 років, 2 місяці.</p> <p>Підвищення кваліфікації:</p> <p>1. Курси підвищення кваліфікації при Національному педагогічному університеті ім. М.П. Драгоманова, факультет перепідготовки та підвищення</p>

						кваліфікації науково-педагогічних працівників ВНЗ, за програмою «Інноватика у викладанні української мови та літератури» (свідоцтво 12 СС 02125295/04353717 від 14.04.2017 р.).
15195	Дроздов Віктор Володимирович	Доцент			0	<p>Вступ до історії з основами наукових досліджень</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 2006 р., Ізмаїльський державний гуманітарний університет, спеціальність: історія, кваліфікація: магістр педагогічної освіти, викладач історії. 2. 2011 р., кандидат історичних наук (07.00.02 – всесвітня історія). 3. 2014 р., за атестатом доцент кафедри всесвітньої історії (серія 12ДЦ № 040266). Стаж: 12 років, 6 місяців.</p> <p>Навчальні посібники (у співавторстві): 1. Південна Бессарабія (кінець XVIII – XIX ст.) / під ред. Л.Ф. Циганенко. Ізмаїл: СМІЛ, 2011. 216 с. 2. Південна Бессарабія (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.) / під ред. Л.Ф. Циганенко. Ізмаїл: СМІЛ, 2011. 246 с. 3. Джерела історії Південної Бессарабії (з найдавніших часів до кінця XIX ст.) / відп. упоряд. Н.О. Гончарова. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2013. 191 с. 4. Цыганенко Л.Ф., Дроздов В.В., Дорошева А.О. Улицы Измаила: история и современность. Харьков: ООО “Диса плюс”, 2017. 264 с.</p> <p>Наукові статті: 1. Архівна спадщина Бессарабії: документи Комунальної установи “Ізмаїльський архів” як джерельна база міської історії Південної Бессарабії XIX - початку XX ст. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Сер. “Історичні науки”. 2017. Вип. 37. С. 43-51. 2. Ідея слов’янської взаємності в історіософській концепції Тараса Шевченка. Філологічні діалоги. 2015. Вип. 3. С. 28-34.</p> <p>Підвищення кваліфікації: 1. Стажування за навчальною програмою «Система внутрішнього оцінювання якості освітньої діяльності» у межах проекту</p>

						«Прогресивне управління університетом» (Університет Т. Гарика Масарика, м. Брно, Чеська Республіка). 2. Стажування за програмою «Відкритий світ» (Open World Leadership Center) за програмою «Чесність у вищій освіті» (Вашингтон – Ралі (Північна Кароліна), США.).
153093	Циганенко Лілія Федорівна	Професор			0	Історія України та української культури Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1986 р., Одеський державний університет ім. І.І. Мечникова, спеціальність: історія, кваліфікація: історик, викладач історії та суспільствознавства. 2. 2010 р., доктор історичних наук (07.00.01 – історія України). 3. 2014 р., за атестатом професор кафедри історії та культури України (серія 12ПР № 009183). Стаж: 27 років, 9 місяців. Монографії: 1. Циганенко Л.Ф. Дворянство Півдня України (друга половина XIX ст. – 1917 р.). Монографія. Ізмаїл: СМІЛ, 2010. 384 с. Навчальні посібники: 1. Історія України. Курс лекцій (за редакцією докт. іст. наук, проф. А.П. Коцура). Київ-Черновці: Книги – XXI, 2015. 756 с. 2. Ізмаїльський державний гуманітарний університет: сторінки історії (1940-1964 рр.). Збірник документів. Т. 1. Під ред. Л. Циганенко. Ізмаїл: РВВ ІДГУ – СМІЛ, 2015. 298 с. 3. Ізмаїльський державний гуманітарний університет: сторінки історії (1965-1990 рр.). Збірник документів. Т. 2. Під ред. Л. Циганенко. Ізмаїл: РВВ ІДГУ – СМІЛ, 2016. 280 с. 4. Цыганенко Л.Ф., Дроздов В.В., Дорошева А.О. Улицы Измаила: история и современность. Харьков: ООО “Диса плюс”, 2017. 264 с. 5. Вони змінили історію (125 вихідців із Південної Бессарабії). Енциклопедичний науковий словник, Одеса: Атлант, 2019. 280 с. Наукові статті: 1. Етноспільноти Одеської області за умов трансформаційних змін пострадянського суспільства. Гілея: науковий вісник.

						<p>Збірник наукових праць / Гол. Ред.: В.М. Вашкевич. К.: ВІР УАН, 2013. Випуск 70 (№ 3). С. 48-52.</p> <p>2. Внесок Л.В. Писаржевського у розвиток хімічної науки. Сучасність, наука, час. Взаємодія та взаємовплив: Матеріали дев'ятої міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 19-21 листопада 2012 р. С. 16-18.</p> <p>3. Українці в дворянському стані Південної України (друга половина XVIII – XIX ст.). Південь України: етністоричний, мовний, культурний та релігійний виміри: Матеріали III міжнародної наукової конференції, присвяченої 70-й річниці героїчної оборони Одеси (м. Одеса, 15-16 квітня, 2011 р.). Одеса: «ВМВ», 2011. С. 166-170.</p> <p>4. Еволюція дворянської земельної власності на Півдні України у другій половині XVIII – XIX ст. (на матеріалах Катеринославської та Херсонської губерній). Наукові записки з української історії. 36. наук. ст. Переяслав-Хмельницький, 2009. Вип. 22. С. 36-42.</p> <p>5. Українська Центральна Рада і військо. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. 2001. Вип. 11. С.21-29.</p> <p>Підвищення кваліфікації:</p> <p>1. Підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди» (дистанційна форма) з 04.09.2017 р. по 04.03.2018 р. (довідка №225 від 07.03.2018 р.).</p> <p>2. Стажування на факультеті історії, філософії та теології Галацького державного університету «Дунеря де Жос», на тему: «Обмін досвідом та практична діяльність в сфері освіти», 21-25 травня 2018 р.</p>
15194	Дроздов Віктор Володимирович	Доцент			0	<p>Культурна антропология та етнография</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 2006 р., Ізмаїльський державний гуманітарний університет, спеціальність: історія, кваліфікація: магістр педагогічної освіти,</p>

						<p>викладач історії. 2. 2011 р., кандидат історичних наук (07.00.02 – всесвітня історія). 3. 2014 р., за атестатом доцент кафедри всесвітньої історії (серія 12ДЦ № 040266). Стаж: 12 років, 6 місяців. Навчальний посібник: 1. Історія первісного суспільства в схемах і таблицях: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Ізмаїл: РВВ ІДГУ; СМІЛ, 2016. 200 с. 2. Документи та матеріали до історії греків Південної Бессарабії. Серія: Історико-культурна спадщина Південної Бессарабії. Вип. 1. / Упорядники Л. Циганенко, В. Дроздов, Л. Чорна. Ірбіс: Ізмаїл, 2019. 132 с. 3. Документи та матеріали до історії болгар Південної Бессарабії. Серія: Історико-культурна спадщина Південної Бессарабії. Вип. 1 / Упорядники Л. Циганенко, В. Дроздов, С. Майданевич, Н. Морошан. Ірбіс: Ізмаїл, 2019. 192 с. Наукові статті: 1. Етнічний склад міського населення Південної Бессарабії наприкінці XIX – на початку XX ст. (за матеріалами офіційної статистики). Міграції в історії і етнічних процесах України. Одеські етнографічні читання : Збірка наукових праць: наукове видання / За редакцією В. Г. Кушніра. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2017. С. 135-145. 2. Греки в етносоціальній структурі населення міст Південної Бессарабії в першій половині XIX ст. (за матеріалами переписів населення). Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Серія «Історичні науки». Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2019. Вип. 40. С. 79-87.</p>	
142674	Запорожченко Олексій Володимирович	Доцент			0	Філософія	<p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1997 р., Ізмаїльський державний педагогічний інститут, спеціальність: іноземні мови (французька і англійська),</p>

						<p>кваліфікація: вчитель французької і англійської мов. 2. 2001 р., кандидат філософських наук, (09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії). 3. 2005 р., за атестатом доцент кафедри суспільних наук (серія 02ДЦ № 014057). Стаж: 19 років, 11 місяців</p> <p>Навчальні посібники: 1. Навчальний посібник з філософії з завданнями та тестами. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2019. 247 с.</p> <p>Наукові статті: 1. Концепція «кінця історії» Ф. Фукуяма в контексті сучасних глобалізаційних процесів. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. №40. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2019. С. 79-86. 2. Cultural and Anthropological Aspects of Postindustrial Civilization. Danubius, XXXV. Supliment. Galati, 2017. P. 159-166.</p>
146525	Гончарова Наталія Олександрівна	Доцент			0	<p>Історія античної цивілізації</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1998 р., Ізмаїльський державний педагогічний інститут, спеціальність: українська мова і література та історія, кваліфікація: вчитель української мови і літератури та історії. 2. 2007 р., кандидат історичних наук (07.00.01 – історія України). 3. 2009 р., за атестатом доцент кафедри всесвітньої історії (серія 12ДЦ № 022846). Стаж: 19 років, 6 місяців.</p> <p>Навчальні посібники (у співавторстві): 1. Південна Бессарабія (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.): навчально-методичний посібник / відп. упорядник Л.Ф. Циганенко. Ізмаїл: ТОВ РВА «СМИЛ», 2011. 246 с.</p> <p>Наукові статті: 1. Інтерактивні технології як чинник оптимізації викладання курсу «Історія античної цивілізації». Логос. Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Le tendenze e modelli di sviluppo della ricerche scientifici». Рим: European Scientific Platform, 2020. Ч. 2. С. 62-65.</p> <p>Підвищення кваліфікації: 1. Підвищення</p>

						кваліфікації в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди» (дистанційна форма) з 19.12.2016 р. по 18.06.2017 р. (довідка № 509 від 19.06.2017 р.).
310492	Татаринів Іван Євгенович	доцент			0	Історія західної цивілізації Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 2012 р., Ізмаїльський державний гуманітарний університет, спеціальність: історія, кваліфікація: історик, вчитель історії. 2. 2016 р., кандидат історичних наук, (07.00.02 – всесвітня історія). Колективна монографія (у співавторстві): 1. Перша світова війна і революції: вектори соціокультурних трансформацій : Колективна монографія. К.: Кондор Видавництво, 2017. 280 с. Наукові статті: 1. Capturing the Turkish Fortress on Danube as the Decisive Factor in the Victory of Russia in the Russo-Turkish war of 1787-1791. Journal of Danubian Studies and Research. 2013. Vol. 3, №2. P. 303-310. Стаж: 3 роки, 9 місяців. Підвищення кваліфікації: 1. Стажування у Софійському університеті «Св. Климент Охридски» (Свідоцтво № 1291/12.08.2019).
37796	Церковна Віра Георгіївна	Завідувач кафедри			0	Новітня історія країн Західної Європи Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1984 р., Одеський державний університет ім. І.І. Мечникова, спеціальність: історія, кваліфікація: історик, викладач історії та суспільствознавства. 2. 2002 р., кандидат історичних наук (07.00.01 – історія України). 3. 2007 р., за атестатом доцент кафедри всесвітньої історії (серія 12ДЦ № 016524). Стаж: 32 роки, 5 місяців. Колективна монографія (у співавторстві): 1. Історія і цивілізація Нижнього Дунаю. Колективна монографія «Istorie și civilizație de-a lungul Dunării de Jos». Браїла, Істріус Музею Браїли «Кароль I», 2018. С. 399-404. Наукові статті: 1. The “Lower Danube”

						<p>Euroregion as a Form of Cross-Border Cooperation. Journal of Danubian Studies and Research, Vol. 3, № 2 (2013). С. 161-168.</p> <p>Підвищення кваліфікації: 1. Стажування в Одеському національному університеті ім. І.І. Мечникова, кафедра нової та новітньої історії, за програмою «Історія та археологія» (довідка № 02-01-2272 від 10.11.2016 р.).</p>
153093	Циганенко Лілія Федорівна	Професор			0	<p>Історія країн Центрально-Східної Європи</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури. Кваліфікація: 1. 1986 р., Одеський державний університет ім. І.І. Мечникова, спеціальність: історія, кваліфікація: історик, викладач історії та суспільствознавства. 2. 2010 р., доктор історичних наук (07.00.01 – історія України). 3. 2014 р., за атестатом професор кафедри історії та культури України (серія 12ПР № 009183). Стаж: 27 років, 9 місяців.</p> <p>Колективна монографія (у співавторстві): 1. Історія і цивілізація Нижнього Дунаю. Колективна монографія «Istorie și civilizație de-a lungul Dunării de Jos». Браїла, Істріус Музею Браїли «Кароль I», 2018. Р. 457-475.</p> <p>Навчальні посібники (у співавторстві): 1. Документи та матеріали до історії греків Південної Бессарабії. Ізмаїл: Ірбіс, 2019. 140 с. 2. Документи та матеріали до історії болгар Південної Бессарабії. Ізмаїл: Ірбіс, 2019. 210 с.</p> <p>Наукові статті: 1. Військовополонені європейських держав у фронтівому таборі № 38. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Історичні науки». Т. 29 (68). № 3. 2018. С. 91-98. 2. Питання дунайського судноплавства в міжнародних відносинах (середина XIX – середина XX ст.). «Чорне море і Причорномор'я як контактна зона цивілізацій та культур». Харків. 2018. С. 97-104. 3. Грецькі аристократи в житті південноукраїнських міст (друга половина XVIII – XIX ст.). Діалог культур: Україна –</p>

						<p>Греція: культурна політика XXI ст. в європейській ретроспективі: Збірник наукових праць. Київ: Видавництво Міленіум, 2016. С. 36-38.</p> <p>Підвищення кваліфікації</p> <p>1. Підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди» (дистанційна форма) з 04.09.2017 р. по 04.03.2018 р. (довідка №225 від 07.03.2018 р.).</p> <p>2. Стажування на факультеті історії, філософії та теології Галацького державного університету «Дунеря де Жос», на тему: «Обмін досвідом та практична діяльність в сфері освіти», 21-25 травня 2018 р.</p>
71832	Чорна Ліана Володимирівна	Доцент			0	<p>Історія України та української культури</p> <p>Кафедра української і всесвітньої історії та культури.</p> <p>Кваліфікація: 1. 1993 р., Одеський державний університет ім. І.І. Мечникова, спеціальність: історія, кваліфікація: історик, викладач історії та суспільствознавства 2. 2006 р., кандидат історичних наук (07.00.01 - історія України). 3. 2012 р., за атестатом доцент кафедри історії України (серія 12ДЦ № 030039). Стаж: 23 роки, 10 місяців.</p> <p>Навчальні посібники (у співавторстві):</p> <p>1. Україна: нові часи. Посібник для студентів заочників. За ред. А.К. Тичини. Ізмаїл: СМІЛ. 2010. 177 с.</p> <p>2. Південна Бессарабія (кінець XVIII - XIX ст.) / під ред. Л.Ф. Циганенко. Ізмаїл: СМІЛ, 2011. 216 с.</p> <p>3. Південна Бессарабія (з найдавніших часів до кінця XVIII ст.) / під ред. Л.Ф. Циганенко. Ізмаїл: СМІЛ, 2011. 246 с.</p> <p>4. Джерела історії Південної Бессарабії (з найдавніших часів до кінця XIX ст.) / відп. упоряд. Н.О. Гончарова. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2013. 191 с.</p> <p>Наукові статті:</p> <p>1. Соціокультурні процеси в українській діаспорі Румунії (20-80-ті роки XX ст.)». Науковий вісник ІДГУ. Серія «Історія». Вип. 43. Ізмаїл, 2019. С. 191-197.</p> <p>2. Афонська спадщина в українській історії та культурі. Науковий</p>

						<p>вісник ІДГУ. Серія «Історія». Вип. 40. Ізмаїл, 2019. С. 197-203.</p> <p>3. Cultural and Educational Activities of the Bulgarians from the Ukrainian Danubian Region, at the Beginning of the XXI-th Century (Based on Materials from the Periodicals). Danubius, XXXV-Supliment. Galati, 2017. P. 49-56.</p> <p>4. Актуальні питання збереження культурної спадщини в мультикультурному оточенні (на матеріалах України та Молдови). Науковий вісник ІДГУ. Серія «Історія». Вип. 37. Ізмаїл, 2017. С. 151-156.</p> <p>Підвищення кваліфікації:</p> <p>1. Підвищення кваліфікації в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди» (дистанційна форма) з 04.09.2017 р. по 04.03.2018 р. (довідка №225 від 07.03.2018 р.).</p> <p>2. Стажування на факультеті історії, філософії та теології Галацького державного університету «Дунеря де Жос», на тему: «Обмін досвідом та практична діяльність в сфері освіти», 21-25 травня 2018 р.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
<i>Виробнича практика (етнографічна)</i>		
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	практичні (пошукові, дослідні)	публічний захист
Організувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України	практичні (пошукові, дослідні)	публічний захист
Демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі	словесні (дискусія)	публічний захист
Встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур	словесні (бесіда, дискусія)	публічний захист
Демонструвати самостійність і відповідальність при виконанні функціональних обов'язків	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	публічний захист
<i>Навчальна практика (музейна, архівна)</i>		
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	практичні (пошукові, дослідні)	публічний захист
Організувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України	практичні (пошукові, дослідні)	публічний захист

Демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі	словесні (дискусія)	публічний захист
Встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур	словесні (бесіда, дискусія)	публічний захист
Демонструвати самостійність і відповідальність при виконанні функціональних обов'язків	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	публічний захист
<i>Навчальна практика (археологічна)</i>		
Організувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України	практичні (пошукові, дослідні)	публічний захист
Демонструвати самостійність і відповідальність при виконанні функціональних обов'язків	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	публічний захист
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	практичні (пошукові, дослідні)	публічний захист
<i>Курсова робота з всесвітньої історії</i>		
Демонструвати самостійність і відповідальність при виконанні функціональних обов'язків	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Самостійно формулювати предмет, мету та завдання наукового дослідження, використовувати загальнонаукові та спеціальні методи історичного дослідження в науково-дослідній діяльності	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Знаходити необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
<i>Курсова робота з історії України</i>		
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати,	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист

періодика, наукові праці тощо)		
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Знаходити необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Самостійно формулювати предмет, мету та завдання наукового дослідження, використовувати загальнонаукові та спеціальні методи історичного дослідження в науково-дослідній діяльності	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
Демонструвати самостійність і відповідальність при виконанні функціональних обов'язків	практичні (пошукові, дослідні)	курсова робота, публічний захист
<i>Ділова англійська мова</i>		
Демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі	словесні (бесіда, дискусія); практичні (індивідуальні і групові завдання, моделювання ситуацій)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур	словесні (бесіда, дискусія); практичні (індивідуальні і групові завдання)	усне; захист індивідуальних завдань; самооцінювання; підсумковий контроль
Володіти англійською мовою на рівні, необхідному для професійної сфери спілкування	словесні (бесіда, дискусія); практичні (моделювання ситуацій)	усне
<i>Англійська мова за професійним спрямуванням</i>		
Демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі	словесні (бесіда, дискусія); практичні (індивідуальні і групові завдання, моделювання ситуацій)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань, підсумковий контроль
Встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур	словесні (бесіда, дискусія); практичні (індивідуальні і групові завдання)	усне; захист індивідуальних завдань; самооцінювання; підсумковий контроль
Володіти англійською мовою на рівні, необхідному для професійної сфери спілкування	словесні (бесіда, дискусія); практичні (моделювання ситуацій)	усне
<i>Практичний курс англійської мови</i>		
Демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (індивідуальні і групові завдання, моделювання ситуацій)	усне; письмове; тести; захист індивідуальних і групових завдань; підсумковий контроль
Встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур	словесні (бесіда, дискусія); практичні (індивідуальні і групові завдання)	усне; захист індивідуальних завдань; самооцінювання; підсумковий контроль
Володіти англійською мовою на рівні, необхідному для професійної сфери спілкування	словесні (бесіда, дискусія); практичні (моделювання ситуацій)	усне
<i>Інституційно-правові основи Європейського Союзу</i>		
Пояснювати важливість демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове

Демонструвати знання етапів та особливостей європейської інтеграції, її впливу на політичний та соціокультурний розвиток європейських країн, розуміти значення євроінтеграційних процесів для сучасного розвитку української держави та суспільства	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; тести; захист індивідуальних завдань; презентація; підсумковий контроль
<i>Історія європейської інтеграції</i>		
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; підсумковий контроль
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (лекція, бесіда, дискусія)	усне; письмове; підсумковий контроль
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (дискусія, розбір наукових текстів); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Демонструвати знання етапів та особливостей європейської інтеграції, її впливу на політичний та соціокультурний розвиток європейських країн, розуміти значення євроінтеграційних процесів для сучасного розвитку української держави та суспільства	словесні (бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація; підсумковий контроль
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	словесні (лекція, бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Пояснювати важливість демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку	словесні (бесіда, дискусія)	усне
<i>Історія європейської культури</i>		
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове; підсумковий контроль
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; підсумковий контроль
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; тести; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (лекція, бесіда, дискусія); наочні (демонстрування); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Демонструвати знання етапів та особливостей європейської інтеграції, її впливу на політичний та соціокультурний розвиток європейських країн, розуміти значення євроінтеграційних процесів для сучасного розвитку української держави та суспільства	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація; підсумковий контроль
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація

думки, обґрунтовані положення і висновки про них		
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (дослідні)	усне; письмове; політичний портрет діяча
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове
Робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи	словесні (бесіда, дискусія); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; політичний портрет діяча; презентація; підсумковий контроль
Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Пояснювати важливість демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку	словесні (лекція, бесіда, дискусія)	усне
Дотримуватися концепцій міжнародного та міжкультурного діалогу в Україні	словесні (бесіда, дискусія); практичні (індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
<i>Методика викладання історії</i>		
Здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості, володіти сучасними методами викладання історії в умовах формування нової парадигми середньої та вищої школи	словесні (розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань, моделювання ситуацій)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі	словесні (бесіда, дискусія); практичні (виконання індивідуальних завдань, моделювання ситуацій)	усне; захист індивідуальних завдань; реферат
Встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур	словесні (бесіда, дискусія); практичні (виконання індивідуальних завдань, моделювання ситуацій)	усне; захист індивідуальних завдань; реферат
<i>Основи педагогіки та психології</i>		
Здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості, володіти сучасними методами викладання історії в умовах формування нової парадигми середньої та вищої школи	словесні (розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань; моделювання ситуацій)	усне; письмовий експрес-контроль; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі	словесні (бесіда, дискусія); практичні (моделювання ситуацій)	усне; доповідь
Встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур	словесні (бесіда, дискусія); практичні (моделювання ситуацій)	усне; доповідь
<i>Українська та зарубіжна історіографія</i>		
Інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні)	усне; тести; презентація
Робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (дослідні)	усне; захист індивідуальних завдань
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні)	усне; тести; презентація
Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, дослідні)	усне; тести; захист індивідуальних завдань
Використовувати знання спеціальних історичних дисциплін, археології, культурної антропології та етнології для ґрунтовного вивчення розвитку цивілізації від її зародження до сучасного стану	словесні (лекція, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; тести; захист індивідуальних завдань
Самостійно формулювати предмет,	практичні (дослідні)	захист індивідуальних завдань;

мету та завдання наукового дослідження, використовувати загальнонаукові та спеціальні методи історичного дослідження в науково-дослідній діяльності		самооцінювання
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні)	усне; тести
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; тести; захист індивідуальних завдань
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація
Знаходити необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження.	словесні (розбір наукових текстів); практичні (пошукові)	усне; захист індивідуальних завдань
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Організовувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	захист індивідуальних завдань; презентація
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (дослідні)	усне; захист індивідуальних завдань
Розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи на надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (дослідні, виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
<i>Археологія</i>		
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні)	усне; письмове; підсумковий контроль
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (графічні)	усне; письмове; підсумковий контроль

Знаходити необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження	словесні (розбір наукових текстів); практичні (пошукові)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Організувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	захист індивідуальних завдань
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (дослідні)	усне; захист індивідуальних завдань
Розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи на надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування); практичні (дослідні)	усне; захист індивідуальних завдань
Інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні завдання)	усне
Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні завдання)	усне
Використовувати знання спеціальних історичних дисциплін, археології, культурної антропології та етнології для ґрунтовного вивчення розвитку цивілізації від її зародження до сучасного стану	словесні (лекція, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні завдання)	усне
<i>Історичне краєзнавство, музеєзнавство та архівознавство</i>		
Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні завдання)	усне
Використовувати знання спеціальних історичних дисциплін, археології, культурної антропології та етнології для ґрунтовного вивчення розвитку цивілізації від її зародження до сучасного стану	словесні (лекція, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
Демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі	словесні (бесіда, дискусія)	усне
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні завдання)	усне; презентація
Інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні завдання)	усне; захист індивідуальних завдань; презентація
Розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи на надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (дослідні завдання)	усне; захист індивідуальних завдань
Організувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	усне; презентація
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда)	усне
Запам'ятовувати та відтворювати	словесні (лекція, бесіда); практичні	усне; захист індивідуальних завдань

найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	(виконання індивідуальних завдань)	
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (дослідні)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація
Знаходити необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження	словесні (розбір наукових текстів); практичні (пошукові)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
<i>Спеціальні історичні дисципліни</i>		
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (лекція, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове захист індивідуальних завдань
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	словесні (лекція, бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація
Знаходити необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження	словесні (розбір наукових текстів); практичні (пошукові)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	словесні (дискусія); практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Організовувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	письмове; презентація
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (лекція, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація
Розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи на надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням	словесні (лекція, бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (дослідні завдання)	усне; захист індивідуальних завдань
Інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні завдання)	усне; презентація
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні завдання)	усне; презентація

Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні завдання)	усне; захист індивідуальних завдань; презентація
Використовувати знання спеціальних історичних дисциплін, археології, культурної антропології та етнології для ґрунтовного вивчення розвитку цивілізації від її зародження до сучасного стану	словесні (лекція, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
<i>Культурна антропологія та етнографія</i>		
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (дослідні)	усне; захист індивідуальних завдань; доповідь
Розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи на надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (дослідні)	усне; захист індивідуальних завдань; доповідь
Інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; тести; презентація
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; виконання індивідуальних завдань; презентація
Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; тести; захист індивідуальних завдань; доповідь
Використовувати знання спеціальних історичних дисциплін, археології, культурної антропології та етнології для ґрунтовного вивчення розвитку цивілізації від її зародження до сучасного стану	словесні (лекція, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; тести; виконання індивідуальних завдань
Дотримуватись концепції міжнародного та міжкультурного діалогу в Україні	словесні (бесіда, дискусія)	усне; доповідь
Визначати взаємозалежності глобалізаційних процесів і міжнародних та міжетнічних відносин	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань; презентація; підсумковий контроль
Організовувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	письмове; захист індивідуальних завдань; презентація
Знаходити необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження	практичні (пошукові, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні)	усне; тести
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; тести; захист індивідуальних завдань
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; захист індивідуальних завдань
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація

висновки про них		
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	словесні (бесіда); практичні (дослідні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
<i>Історія країн Центрально-Східної Європи</i>		
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове; підсумковий контроль
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; підсумковий контроль
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (лекція, бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Демонструвати знання етапів та особливостей європейської інтеграції, її впливу на політичний та соціокультурний розвиток європейських країн, розуміти значення євроінтеграційних процесів для сучасного розвитку української держави та суспільства	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація; підсумковий контроль
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них.	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація
Визначати взаємозалежності глобалізаційних процесів і міжнаціональних та міжетнічних відносин	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (дослідні)	усне; письмове; політичний портрет діяча
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове
Робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; політичний портрет діяча; презентація; підсумковий контроль
Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Пояснювати важливість демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове
<i>Новітня історія країн Західної Європи</i>		
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; підсумковий контроль
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (бесіда, дискусія)	усне; письмове; підсумковий контроль

Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (лекція, бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Демонструвати знання етапів та особливостей європейської інтеграції, її впливу на політичний та соціокультурний розвиток європейських країн, розуміти значення євроінтеграційних процесів для сучасного розвитку української держави та суспільства	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація; підсумковий контроль
Аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (графічні)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація
Визначати взаємозалежності глобалізаційних процесів і міжнаціональних та міжетнічних відносин	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (дослідні)	усне; письмове; політичний портрет діяча
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове
Робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; політичний портрет діяча; презентація; підсумковий контроль
Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Пояснювати важливість демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове
<i>Історія західної цивілізації</i>		
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове
Робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи	словесні (бесіда, дискусія); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; підсумковий контроль
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (дискусія, бесіда)	усне; письмове; підсумковий контроль
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (бесіда, дискусія); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (лекція, бесіда, дискусія); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань

Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	словесні (лекція, бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Демонструвати знання етапів та особливостей європейської інтеграції, її впливу на політичний та соціокультурний розвиток європейських країн, розуміти значення євроінтеграційних процесів для сучасного розвитку української держави та суспільства	словесні (бесіда); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах.	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (графічні)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; презентація
Визначати взаємозалежності глобалізаційних процесів і міжнаціональних та міжетнічних відносин	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (дослідні)	усне; письмове; виконання індивідуальних завдань
Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Пояснювати важливість демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове
<i>Історія античної цивілізації</i>		
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (лекція, бесіда); наочні (демонстрування, ілюстрування)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні)	усне; письмове; самооцінювання
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (лекція, бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	словесні (бесіда, дискусія); наочні (демонстрування); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (бесіда, дискусія)	усне; підсумковий контроль
Робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи	словесні (бесіда, дискусія)	усне; письмове; підсумковий контроль
Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль

Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
<i>Історія України та української культури</i>		
Дотримуватись концепції міжнаціонального та міжкультурного діалогу в Україні	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів)	усне
Порівнювати здобутки наукових шкіл при вирішенні актуальних проблем історії та археології	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (лекція, бесіда); наочні (демонстрування, ілюстрування)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні)	усне; письмове; самооцінювання
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (лекція, бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	словесні (бесіда, дискусія); наочні (демонстрування); практичні (графічні, виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань; підсумковий контроль
Пояснювати значення культурного спадку для розвитку людства в цілому та окремих спільнот	словесні (бесіда, дискусія)	усне; підсумковий контроль
Робити висновки про результати діяльності осіб, спільнот та структур у конкретні історичні епохи	словесні (бесіда, дискусія)	усне; письмове; підсумковий контроль
Пояснювати важливість демократичних цінностей, вироблених у процесі історичного розвитку	словесні (бесіда, дискусія); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
<i>Вступ до історії з основами наукових досліджень</i>		
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	словесні (лекція, бесіда, розбір наукових текстів); практичні (дослідні завдання)	усне; письмове; тести; самооцінювання; есе; захист індивідуальних завдань
Запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом	словесні (бесіда); практичні (графічні)	усне; письмове; самооцінювання
Знати та відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії	словесні (лекція, бесіда); практичні (графічні)	усне; захист індивідуальних завдань
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	словесні (бесіда, дискусія); практичні (анотування статей, пошукові завдання)	усне; письмове

Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	словесні (бесіда, дискусія); практичні (анотування статей, пошукові завдання)	усне; письмове
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	словесні (бесіда, дискусія); практичні (графічні, анотування статей)	усне; письмове
Аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії	словесні (бесіда, дискусія)	усне; письмове; есе
З'ясовувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	словесні (бесіда, дискусія)	усне; письмове
Знаходити необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження	словесні (бесіда, дискусія)	усне; письмове
Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби	словесні (бесіда, дискусія); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; тести; есе; захист індивідуальних завдань
Розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням	словесні (дискусія, розбір наукових текстів); практичні (дослідні)	усне; письмове; есе; тести; захист індивідуальних завдань
Інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове; самооцінювання
Самостійно формулювати предмет, мету та завдання наукового дослідження, використовувати загальнонаукові та спеціальні методи історичного дослідження в науково-дослідній діяльності	практичні (дослідні завдання)	захист індивідуальних завдань; есе; самооцінювання
<i>Українська мова</i>		
Розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням	словесні (дискусія, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; тести; захист індивідуальних завдань
Інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове; тести
Демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
Встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур	словесні (бесіда, дискусія, розбір наукових текстів); практичні (виконання індивідуальних завдань)	усне; письмове; захист індивідуальних завдань
<i>Соціально-політичні студії</i>		
Інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда)	усне; письмове; тести; підсумковий контроль
<i>Філософія</i>		
Інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології	словесні (лекція, бесіда); практичні (дослідні завдання)	усне; письмове; тести; захист індивідуальних завдань
<i>Виробнича практика (дослідницька, педагогічна)</i>		
Здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості, володіти сучасними методами викладання історії в умовах формування нової парадигми середньої та вищої школи	словесні (розбір наукових текстів); наочні (демонстрування, ілюстрування); практичні (виконання індивідуальних завдань, моделювання ситуацій)	захист індивідуальних завдань; публічний захист
Демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому	словесні (дискусія)	публічний захист

середовищі		
Самостійно формулювати предмет, мету та завдання наукового дослідження, використовувати загальнонаукові та спеціальні методи історичного дослідження в науково-дослідній діяльності	практичні (пошукові, дослідні)	публічний захист
Демонструвати самостійність і відповідальність при виконанні функціональних обов'язків	практичні (пошукові, дослідні, виконання індивідуальних завдань)	публічний захист
Встановлювати ефективну комунікацію з представниками різноманітних субкультур	словесні (бесіда, дискусія)	публічний захист
<i>Підготовка кваліфікаційної роботи</i>		
Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист
Критично осмислювати інформацію з різноманітних джерел (археологічні артефакти, архівні документи, усні свідчення, музейні експонати, періодика, наукові праці тощо)	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист
Визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист
Розуміти відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист
Аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист
З'ясувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист
Знаходити необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист
Обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист
Розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист
Самостійно формулювати предмет, мету та завдання наукового дослідження, використовувати загальнонаукові та спеціальні методи історичного дослідження в науково-дослідній діяльності.	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист
Демонструвати самостійність і відповідальність при виконанні функціональних обов'язків	практичні (пошукові, дослідні)	кваліфікаційна робота, публічний захист